



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Corpus Juris Canonici**

**Gregor <XIII., Papst>**

**M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661**

1 Delinquit qui res mercatur spirituales.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

C. IX. ¶ Cum usq[ue] pallii aliqua privilegia debent concedi.

Unde idem Gregorius Syagrio Episcopo Augustodunensi, lib. 7. epist. 112.

Rationis a ordo omnino nos adunet, ut cum usq[ue] pallii aliqua simul sicut diximus, largiri privilegia debeamus. Sed quoniam cum honoris augmento, cura quoque sollicitudinis debet accrescere, ut cuius vestium, actionis quoque ornamenta conveniam, oportet, ut enixius in cunctis se studiis vestra vigilans, ut vestrum illis exemplum instructio, & vita magistra sit.

¶ Et circa] Locupletatus est hic locus ex originali.

C. X. ¶ Usq[ue] pallii conceditur, & antiqua privilegia inveniuntur.

Idem Iovanni Episcopo prima Iustiniana Ilyricis, lib. 4. epist. 31. sec. 19.

Pallium & vobis ex more transmisiimus, & vices vos Apostolicæ sedis agræ iterata innovatione decernimus.

G. XI. ¶ De eodem.

Idem Episcopo Eprii, lib. 3. epist. 7. sec. cap. 107. und. 14.

Scriptorum e vestrorum insinuatione, fratres charissimi, patefecit Andream fratrem nostrum Nicomedianæ civitatis Episcopum, Deo propitio, solemniter ordinatum. & infra. ¶ Supra scripto igitur Andree fratris, & Coepiscopo nostro pallium nos direxistis agnoscere.

a Polyc. lib. 1. tit. 24. Ivo par. 3. cap. 146. Eusebius lib. 10. cap. 31. b Ansel. lib. 6. cap. 100. c Ansel. lib. 10.

te, atque privilegia, atque cuncta concessit, quæ prædecessoribus contuleret.

DISTINCTIO CI.

¶ Nunc autem provincia duo metropolitanae esse non debent, sed una in Chalcedonensi concilio, cap. 11. statutum est.

C. I. ¶ Duo metropolitanae in una eademque Provincia esse non debent.

Pervenit a ad nos, quod quidam præter ecclesiasticas ordinationes adficientes potentiam, per pragmaticum sacrum i unam provinciam in duas dividunt, ita ut ex invemantur duo metropolitanae Episcopi in una eademque provincia esse. Statuit ergo sanctus synodus deinceps nihil tale attentari a quolibet Episcopo, eos vero qui aliud tale attentaverint, cadere de ipsius gradu.

¶ Pragmaticum sacrum] Veritates presbiteri, & Diaconi habent, per pragmaticam formam: Græci autem in 24. & 27. capitulis, quod in eodem capite paulo post dicitur, de rescriptis Basilicis ad est, per litteras Imperatoris. Hactenus de electione, & ordinatione clericorum tractatum. Nunc ad simoniacorum ordinationes tractandum. Et facile liquet, quod super hac heresi, sanctissimus pater noster auctoritas, causa dedicatur in modum: cuius negotium, & admittere a simoniacis consecratis, & de ordinationibus, quæ per simoniacos fiunt, continetur.

a Polyc. lib. 1. tit. 24. Ivo par. 3. cap. 146. Eusebius lib. 10. cap. 31.

DECRETI PRIMAE PARTIS FINIS.



DECRETI PARS SECUNDA.

CAUSA I.

Vidam habet simoniaci, et vult cum dirigitur simoniaci, ex illis ab Abbate & a fratribus decem libras solvat, ut illius suscipere, & simoniaci (beneficio atque) hoc ignoravit. Græci autem, & per incrementum temporis, & officiorum ad viriditatem, & sacerdotis gradum pervenit. Et inde suffragantibus mertonis Episcopum eligunt, interveniente absque, & patrum precibus, data quæ pecunie cuicunque ex consuetudine Antiquorum, consecratus est in Antistitem, ne situs paterna usque, & oblata pecunia. Precedens vero tempore immulus per viciniam ordinari, quibusdam vero gratis benedictionem sacerdotum dedit, tandem apud metropolitanam suam accusatus, & convictus, sententiam in se damnationis accepit.



¶ Hæc primum queritur, an sit peccatum emere spiritualia.

¶ Secundo, an pro ingressu ecclesie sit exigenda pecunia, vel si ex alia fuerit, an sit persequenda.

¶ Tertio, an ingressum, vel prebendam ecclesie emere sit simoniacum.

¶ Quarto, an iste sit reus criminis, quod eo ignorante peccatum admisi.

¶ Quinto, an licet es esset in ecclesia, vel fuisse ea ordinatione, quæ paterna pecunia est effectus.

¶ Sexto, an illi qui ab eo iam simoniaci ignorantes vel sunt, abjiciendi sint, an non.

¶ Septimo, si remanens sua hæres sit recipiendus in Episcopali dignitate, vel non.

QUESTIO I.

¶ Videtur autem spiritualia emere peccatum sit, per auctoritatem auctoritate.

C. I. ¶ Simoniaci gratiam non prestam, quam vendere querunt. Aut enim Leo Papa.

Gratia si a non gratis datus, vel accipitur, non est. Simoniaci autem non gratis accipiunt, gratiam, quæ maxime in ecclesiasticis ordinibus operari non accipiunt. Si autem non accipiunt, non habent, item non habent, nec gratis, nec non gratis, cuiusque possunt. Quid ergo dant profecto, quod habent, autem habent? Spiritum utiq[ue] mendaci, quod quidem probamus? quia si Spiritus veritatis (stante i ipsi tate, de quo procedit) gratis accipitur, proculdubio spiritus mendacii esse convincitur, qui non gratis accipitur.

¶ Gratia] Similiter primum verba hujus capite habent in epistola Leonis primi Decreta. Aqualensis Episcopo scripta.

a Dives dicit in tract. de simonia. b Martinus.

est gratia, sed merces. Reliqua apud ipsam non sunt in-  
venta.

C. II. ¶ Inaniter sacerdos dicitur, quicumq; si-  
moniacè ordinatur.

Item Gregorius Syncreti Episcopi Augustinensis,  
lib. 7. epist. 100.

Quicumque a studeat pretii datione sacrum ordi-  
nem mercari, dum non officium, sed nomen at-  
tendit, sacerdos non esse, sed dici tantummodo inaniter  
conspicitur.

¶ Caput hoc ex originali est emendatum, & locupletatum.

C. III. ¶ Spoliatur honore, qui ecclesiam per  
pecuniam obstat.

Item ex regesto.

Presbyter si per pecuniam ecclesiam obtinuerit,  
non solum ecclesia privetur, sed etiam sacerdotii hono-  
re spoliatur: quia altare, & Spiritum San-  
ctum emere, vel vendere, simoniacam hæresim esse, nul-  
lus fidelium ignorat.

¶ Non est inventum in regesto B. Gregorii, unde videtur citari,  
similia habentur apud Gregorium VII. lib. 6. reg. in nite concilio  
ex anno habita, & in concilio Turonensi sub Carolo Magno, cap. 21.  
in Remensi, c. 21. Negotium sub Radano, c. 12. & altero Moguntino  
sub Arnulpho, cap. 5. & infra eadem quæst. 3. cap. altare, quod ibi  
citatur ex Paschali.

C. IV. ¶ De eodem.

Item Gregorius I. dista epist. 110. lib. 7.

Benedictio illi in maledictionem convertitur, qui  
ad hoc, ut fiat hæreticus, promovetur.

¶ In aliquo versibus exemplaribus caput hoc conjunctum est su-  
periori, & præter epistolam 110. indicatam, eadem sententia habetur  
lib. 4. epist. 11. & lib. 5. epist. 107. Episcopi Epini.

C. V. ¶ Partem habetis cum Simone, qui con-  
tra simoniacos vehementer non  
exarsit.

Item in eodem.

Quisquis a per pecuniam ordinatur, ad hoc ut fiat  
hæreticus promovetur. Quisquis ergo contra si-  
moniacam, & neophytorum hæresim pro officii sui lo-  
co vehementer non exarsit, cum eo se non dubitet ha-  
biturum portionem, qui prius commisit hoc piaculare  
flagitium.

¶ Verba præfatus ipsa hinc capitis non sunt inventa in episto-  
la B. Gregorii. Verum Paschalis Papa II. (ut est apud Ivonem  
ac Polycarum) citat hæc ex ipso beato Gregorio: ac simul  
prout patet hinc caput sunt lib. 4. epist. 11. & 16. præterea ve-  
ri patris lib. 10. epist. 107. Videri Episcopo. Et Iuvenis Diaconus  
lib. 3. cap. 4. scribitur generalis sententiam à B. Gregorio contra  
simoniam & neophytorum hæresim prælatam, in epistola Videri scri-  
bitur, partim convenit cum ipsa epistola Videri scripta, & par-  
tim cum ipsa, qua Ivo & Polycarpus citant ex Paschali, & cum his,  
qua hæc loca referunt Gratianus. De qua hæresi & Gallia ejienda  
Gregorius lib. 4. epist. 11. scribit Virgilio Avellanensi, & 17. epist. 110.  
Synagri, & alii Episcopi Gallie.

C. VI. ¶ Simonia damnatio dantem & accipien-  
tem pariter involvit.

a Polyc. lib. 2. tit. 1. Anselmus libro 6. cap. 79. b Infra  
eod. quæst. 3. cap. altare. c Infra eod. cum liquat. in sim.  
Polyc. ibidem. Anselmus libro 6. cap. 10. Borchardus lib. 1. c. 21.  
Ivo par. 5. cap. 21. & 112. d Concil. Mel. cap. 43. Deusdedit  
par. 7. Polyc. lib. 2. tit. 1. Ivo par. 3. cap. 4. & par. 5. cap. 71. Anselmus  
lib. 6. cap. 77.

Item Gelasius Papa ad Episcopos per Luca-  
niam constitutus, epist. 1.  
cap. 16.

Quos a confiteri indignos meritis, sacram merca-  
tos esse pretio dignitatem convictos oportet arceri,  
non sine periculo facinus tale perpetrantes, quia dantem  
pariter & accipientem damnatio simonis, quam sacra le-  
gitio & restatur, involvit.

C. VII. ¶ Anathematis sententia damnatur,  
qui simoniacè ordinatur.

Item Ambrosius 1 in libro pastorali.

Reperitur b quàm plurimi negotio & muneris peri-  
turi, mercari velle gratiam Spiritus sancti: dum vile  
pretium donant, ut pontificalis sublimis culmen ac-  
cipiant, oblitri verborum Petri, qui dixit ad Simonem  
[Pecunia tua tecum sit in perditionem, quoniam non  
domini Dei existimasti per pecuniam possideri.] Proinde,  
quia & usitatum est tanquam malum, & majorum fre-  
quenter constat mucrone fuscisum, nos quoque huic  
vulneri cancroso ignitum (quod superest adhuc) inji-  
cium ferrum, decernentes omnino, ut quicumq; deinceps  
propter accipiendam sacerdotium & dignitatem quod-  
libet præmium fuerit detectus obtulisse, ex eodem tem-  
pore se noverit anathematis opprobrio condemnatum,  
atque a participatione Christi corporis & sanguinis as-  
suetum: ex quo illum constat execrabile Christo per-  
petrasse flagitium. Quod si aliquis extiterit, qui accesserit,  
ille, qui hunc ordinem munerum fuerat datione lucra-  
tus, & suscepto honoris gradu privetur, & in monasterio  
sub perenni poenitentia retrudatur. Illi vero, qui hæc  
causa munerum acceptores extiterint, si clerici fuerint,  
honoris amissione mulcentur: si vero laici, anathemate  
perpetuo condemnentur.

¶ Ambrosius] Caput hoc in libro pastorali B. Am-  
brosii, unde citatur, non est inventum. Habetur tamen in  
concilio Tolosano VIII. cap. 3. quem canonem integrum An-  
selmus lib. 6. ca. 15. partem vero ipsius Ivo p. 3. c. 83. ex dicto con-  
cilio citant.

C. VIII. ¶ Damnatur Episcopus, qui per pe-  
cuniam ordinationem facit.

Item ex concilio Chalcedonensi, g. cap. 2.

Si quis Episcopus per pecuniam ordinationem fe-  
cerit, & sub pretio redegerit gratiam, quæ vendi non  
potest, ordinaveritque per pecuniam Episcopum, Choro-  
episcopum, Presbyterum, aut Diaconum, vel quemlibet  
de his, qui connumerantur in clero, aut promoverit per  
pecunias dispensatorem, aut defensorum, vel manfio-  
narium, vel quencumq; omnino, qui subiectus est regu-  
la, pro suo turpissimi lucri commodo, is qui hoc at-  
tentasse probatus fuerit, proprii gradus periculo sub-  
iacebit, & qui ordinatus est, nihil ex hac ordinatione,  
vel promotione, quæ est per negotiationem facta, proficiat,  
sed sit alienus a dignitate, vel sollicitudine, quam  
pecuniis acquisivit. Si quis vero mediator tam turpibus,  
& nefandis datis, vel acceptis extiterit, & ipse, siquidem  
clericus fuerit, proprio gradu decidat: si vero laicus, aut  
monachus, anathematizetur.

C. IX. ¶ A sacerdotio est alienus, qui per pe-  
cuniam ordinatur, vel ordinatur.

Item ex octava 1 synodo.

Qui per pecuniam quencumq; consecraverit, vel ab alio  
consecratus est, alienus a sacerdotio fiat.

a Polyc. lib. 7. tit. 6. Deusdedit par. 2. Borchardus lib. 1. cap. 22.  
Ivo par. 5. cap. 76. \* Ansel. lib. 2. cap. 83. c al.  
negotiationum. d Ansel. e al. dicitur domi. f al. religio-  
tur. g c. 97. circa medium infra eodem h Polyc. 1. tit. 37.  
Ansel. 1. d. c. 88. Borch. 1. c. 112. Ivo p. 5. cap. 112. Pam. lib. 3. cap. 112.  
Novell. 6. c. 1. & nov. 123. c. 3. apud Julianum antecessorem. Ansel.  
1. d. c. 7. Ivo p. 5. c. 121.

**I ¶ Olaya** In aliquot vetustis exemplaribus caput hoc citatur ex septima synodo, in qua capitulo quinto refertur canon trigessimus apostolorum ad hanc rem faciens. In epistola autem Tarsisi ad Adrianum Papam, (qua in exemplaribus bibliothecae Vaticanae, & alia, est in fine ipsius septima synodi) refertur canon trigessimus secundus synodi, quae in Trullo, huius verbi. Eos, qui per pecunias ordinati sunt, sive Episcopi, sive quicumque clerici, & non secundum probationem, & vitae optionem, deponi praecipimus, sed de illos, qui hos ordinasse nesciunt. Extat etiam haec de 70 epistola Basilii ad Episcopos sibi subiectos.

**C. X. ¶** Nec ordinari, nec promoveri in ecclesia Dei per pecuniam aliquis valet.

**Item Calixtus Papa.**

**S**anctorum Patrum exempla sequentes, & officii nostri debito innovantes, ordinari quoniam per pecuniam in ecclesia Dei, vel promoveri, auctoritate sedis apostolicae modis omnibus prohibemus. Si quis vero in ecclesia ordinationem, vel promotionem taliter acquirit, acquirita profus careat dignitate.

**¶** Et Calixti secundi, qui paulo ante Gratianum vixit, & aliquot conciliis a se habuit contra Simoniam, & in vestigiis ecclesiarum, quas Germanici Imperatores usurpaverant, multa decrevit: de quibus Abbas Vitergensis ab anno Domini M. C. XVIII. in quo electus est Pontifex, usque ad annum M. C. XXIV. accuratè scribit.

**C. XI. ¶ De eodem.**

**Item Gregorius Nazianzenus.**

**Q**ui studet donum Dei pretio mercari, in sacro ordine nulla ratione de cetero permanere, aut revocari posse dubium non est. Talis à communione omnibus modis abscindatur. Nam Spiritus sancti donum pretio comparari, quid aliud est, quam capitale crimen, & Simoniacae haereticis? quod quam detestabiliter in utroque testamento vindicatum sit, multorum exemplis facile apparet. Giezi gratiam sanitatis, Heliaco vindicantem, leprosus factus amisit. Iudas b. omnium redemptorem vendidit, mox laqueo suspensus eandem redemptoris & gratiam non obtinuit, & merito, quia nemo potest retinere, quod vendidit. Simon d. etiam magus cum eandem Spiritus sancti gratiam emere vellet, damnationis sententiam à Petro audivit [Pecunia tua tecum sit in perditionem, quia donum Dei existimasti pecunia possideri.] Dominus etiam, ut vendentes & ementes huius gratiae expertes ostenderet, cunctos peccatores per gratiam in templo dimisit, singulariter vendentes & ementes increpans & flagellans de templo eiecit, in quo venditores, & emptores suos gratia Spiritus sancti constat destitutos esse, & vacuos. Quos enim Christus eiecit de templo, numquid Spiritus Christi faciet sibi templum?

**In operibus B. Gregorii Nazianzeni, quae multa Graeco, & Latinae extant, nihil tale reperitur esse. Habentur autem similia in epistola Tarsisi ad Hadrianum.**

**C. XII. ¶ Simoniaci sacerdotes esse non possunt.**

**Item Gregorius.**

**Q**uicumque sacros ordines vendunt, aut emunt, sacerdotes esse non possunt. Unde scriptum est [anathema danti, anathema accipienti, hoc est, Simoniacae haereticis.] Quomodo ergo, si anathema sunt, & sancti non sunt, sanctificare alios possunt? & cum in Christi corpore non sint, quomodo Christi corpus tradere, vel accipere possunt? Qui maledictus est, benedicere quomodo potest?

**a 4. Regum 1. b Matth. 27. c al. redemptorium. d Ab. 2. e Ioan. 2. f Deusedit par. 4. ex Paschali, infra cap. Placuit.**

**Deusedit in tractatu contra Simoniacos refert hoc ex epistola Paschali Papa secundi ad Mediolanenses.**

**C. XIII. ¶ De eodem.**

**Item Gregorius Sacerdos, & alius Episcopus, lib. 7. epist. 110.**

**U**m a liqueat hanc haereticam ante omnes i radice pestifera subrepisse, atque in ipsa origine sua, apostolica esse detestatione damnam, cur non cavetur, cur non perpenditur, quia benedictio b illius maledictionem convertitur, qui ad hoc, & fiat haereticus, proinvenitur?

**I ¶ Omnes] Antea legebatur, omnia: sed glossa veteris magis convenire lectioni restituta: quae est in aliquot manuscriptoribus, & ipso originali.**

**C. XIV. ¶ Qui pretio ordinat, lepram, non efficiunt confert.**

**Item Ambrosius de ministerio c, seu de dignitate sacerdotali, cap. 3.**

**U**m d. ordinaretur Episcopus, quod dedit, anima fuit, quod perdidit, anima fuit: cum alium ordinaret, quod accepit, pecunia fuit: quod dedit, lepra fuit.

**C. XV. ¶ De eodem.**

**Item idem.**

**G**ratiam e, cum ordinaretis, non susceperitis, qui pro tanto eam non meruitis.

**C. XVI. ¶ De eodem.**

**Item lib. 4. ad cap. 4. Lucae.**

**C**ito stuprem sequitur lepra mercedem, & peccati corpus, animusque male quaesita commaculat, & paulo post. ¶ Vides, quia factio auctoris successio, & tunc haredis. Inexpugnabilis est enim venditi cuiusque hereditas, & gratia vindicta caelestis transit ad posteros. ¶ Denique b Moabitis, & ceteri non intrant in ecclesiam usque ad tertiam & quartam generationem, tantum delicti (ut simpliciter interpretemur) donec culpam auctorum multiplici successio generationis aboleret. Sed cum illi, qui in Deum idololatriae errore delinunt, in quartam & generationem videantur esse multati, profecto durior videtur esse sententia, quae Giezi aeternum pro cupiditate habendi, Proprietate usque in aeternum pro cupiditate habendi, auctoritate damnatur (praefertim cum Dominus ipse IESVS Christus per lavacri regenerationem omnibus remissionem dederit peccatorum a) nisi i virtutum magis, quam generis semen intelligas. Sicut enim qui filii promissionis sunt, estimantur in semen bonum, etiam qui filii erosus sunt, estimantur in semen malum. Nam & Iuda i ex patre diabolo, non utique carnalis hereditas, sed criminis. Ergo omnes cupidi, omnes autem Giezi lepram cum divitiis suis possident, & male quaerunt mercedem, non tam patrimonium facultatum, quam infamum criminum congregant, aeterno supplicio brevifructu.

**I ¶ In quartam] Antea legebatur, in tertiam & quartam: Sed & à B. Ambrosio, & ab uno vetusto Gratiani codicibus est vox, tertiam. Deuteronomio autem 23. Idonorum quorum & Aegyptiorum filii permittuntur tertiam generationem intrare in ecclesiam Domini, sed de Moabitis sic servitur. Ammonites, & Moabites etiam post decimam generationem aeternam bunt ecclesiam Domini in aeternum.**

**2 ¶ Peccatorum] Sequitur, cur ergo Giezi lepra aeternum damnatur? quae apud beatum Ambrosium non videtur.**

**2 ps. Quia ergo auctoritate Leonis Papa Simoniaci**

**a Ioan. Diae. lib. 3. ca. 4. Polyb. lib. 2. tit. 1. Epist. lib. 1. cap. 1. Deusedit par. 2. Ivo par. 1. cap. 71. b Ivo par. 1. cap. 71. c mytherius, d Deusedit par. 2. Ivo par. 1. c. 101. e Ivo par. 1. c. 102. f Ivo p. 1. c. 132. g al. nisi in veteribus, h Deusedit par. 2. i al. nisi in veteribus, k Ivo par. 1. Ioan. f.**

si spiritus mendacium accipiant, secundum Gregorium apud  
 multitudine conuersionis, quod ex manet anathema danti & ac-  
 ceptanti, cum facti non sint, nec in Christi corpore consistunt, cum  
 sine nobilitate, nec sanctificatione alios possint, nec corpus Christi tra-  
 dere, vel accipere, nec benedictio aliter ualere, secundum a. Am-  
 brosius coram anathematizati opprobria condemnantur, atque a par-  
 ticipacione corporis & sanguinis Christi alienantur, cum accipiatur  
 autem, & lepra detur, cum inextinguibili sit culpa venditi myste-  
 riis b, secundum Chabedonense concilium, ex tali ordinatione nihil  
 proficere iudicatur, secundum Gelasium Simoni damnatione  
 non uoluntur, secundum Gregorium Nazianzenum in sacra ordine  
 peruenire, aut renouari, nulla ratione possunt, ab Helias lepra per-  
 fundantur, a Petro in perditionem damnantur, a Christo uero de  
 templo ieiunant, quid aliud simoniacus simoniacus, in sua ordina-  
 tione potest conferre, nisi quod Innocentius \* de ceteris here-  
 ticiis testatur, dicitur epistolam ad Alexandrum, cap. 3.  
 ¶ Non subleuitur] Simoniaci recipiunt quidem characte-  
 rem, sed non ipse factus suscipit. Ita ratione habita usus, uer-  
 ditur potest ipsum sacerdotium non subsistere, ac propterea ueluti  
 in Gregorius in epistola 23. Videtur Episcopus scribens, simoniacum  
 ordinatum non uocat illicitum, & effectum careturum

C. XVII. ¶ Qui Spiritus perfectionem  
 non habent, ipsam dare non  
 possunt.

¶ Qui perfectionem Spiritus, quam acceperant,  
 perdidit, non eius dare plenitudinem possunt  
 (quam maxime operatur in ordinationibus) quam per  
 suam perdidit perdidit. ¶ Item. ¶ Qui honorem  
 non habuit, honorem dare non potuit: nec aliquid ille  
 accepit, quia nihil erat in dante: sed damnationem,  
 quam habuit, per pravam manus impositionem dedit.  
 ¶ In hoc capite non reformatur ipsa profusa uerba Innocentii,  
 que tamen habentur partim infra ead. c. Ariano, partim in  
 capite uide sequenti, uentum est in uersibus. Sed con-  
 trario.

C. XVIII. ¶ Simoniaci per pravam manus im-  
 positionem, non benedictionem, sed  
 damnationem proficiunt.

Idem Rufus, & alii Episcopi, epistolam 22. c. 3.

Ventum est ad tertiam questionem, que pro sui  
 difficultate longiore exigit disputationem. Cum  
 nos dicamus ab hæreticis ordinatos, uulneratur per il-  
 lam manus impositionem habere caput, ubi uulnus in-  
 fixum est, medicina est adhibenda, qua possit recipere  
 sanitatem. Que sanitas post uulnus, secuta sine cicatrice  
 esse non potest, atque ubi penitentia remedium  
 necessarium est, illic ordinationis honorem locum ha-  
 bere non possit decernimus. Nam si ut legitur e, quod  
 retergeri immundus, immundum erit, quomodo ei tri-  
 buetur, quod mandatum, ac puritas consuevit accipere?  
 ¶ Sed contrario asseritur, eum, qui f honorem ami-  
 sit, honorem dare non posse, nec illum aliquid accepisse:  
 quia nihil in dante erat, quod ille possit accipere.  
 Acquequimus, & uerum est, quia quod non ha-  
 buit, dare non potuit. Damnationem utique, quam ha-  
 buit, per pravam manus impositionem dedit, & qui par-  
 ticeps effectus est damnationis, quomodo debeat honorem  
 accipere, inuenire non possum. ¶ Sed dicitur q uera ac

a Sup. e. reperitur. b al. ministris. \* adde c. 97.  
 circa medium infra eadem c. Anselm. l. 6. c. 73. Epistolam 22. cap. 3.  
 ad Episcopos Macedonia in fine. adde c. 73. 97. & 98. infra eadem.  
 d. Polygl. l. 2. c. 31. & l. 7. m. 7. Anselm. l. 6. c. 73. al. 70. l. 10. p. 6. cap. 59.  
 Pan. l. 2. c. 30. Inf. ad. Ariano. e. Num. 19. Levit. 11. & Ag-  
 gal. 2. f. Sup. que perfectionem uerbi que honorem, eadem epi-  
 stola cap. 4. g. l. 10. p. c. cap. 20.

iusta legitimi sacerdotis benedictio auferre omne vi-  
 tium, quod a uisio fuerat injectum. Ergo si ita est ap-  
 plicentur ad ordinationem sacrilegi, adulteri, atque om-  
 nium criminum rei: quia benedictione ordinationis  
 criminosa, uel uita putantur auferri: nullus sit penitentia  
 locus: quia id potest preflare ordinatio, quod longa sa-  
 tisfactio preflare consuevit. Sed notæ lex ecclesiæ est,  
 per manus impositionem laicam tantum tribuere com-  
 munionem, nec ex his aliquem in clericatus honorem uel  
 exiguum subrogare.

¶ Pars. Sed obijciunt: alii hæretici a fide exorbitant, simo-  
 niaci autem est gratiam Spiritus Sancti uenalem putant, tamen  
 a fide alieni non sunt: atque ideo, quod ab Innocentio de ceteris  
 hæreticis decretum, non ualeat de his consequenter intelligi. Huic  
 respondetur. Simoniaci est fidem tenere uideantur, infidelitatem  
 tamen perditioni subijciuntur.

C. XIX. ¶ Simoniaci fidei integritatem non  
 habent.

Unde B. Ambrosius in lib. 2. de poenit. cap. 4.  
 aduersus Novatianum scribit,  
 dicens.

Petrus a Simoni, qui magicæ artis consuetudine de-  
 pravatus putaret, quod gratiam Christi per impositi-  
 onem manus, atque infusionem Spiritus Sancti compararet  
 pecunia, ait b [Non est tibi pars, neque fors in hac fi-  
 de: quia cor tuum non est rectum apud Deum, &c.]  
 Videtur quod hunc magicam uanitate blasphemantem in Spi-  
 ritum Sanctum, apostolica auctoritate condemnet, & eo  
 magis, quia putam conscientiam fidei non habebat?  
 ¶ In hac fide] uulgata editio habet, in sermone isto.  
 Græce est, ἐν τῇ λέξει τῆς

C. XX. ¶ Simoniaci infidelitatem esse pro-  
 batur.

Item Gregorius lib. 9. epistolam 33. ad Theodoricum  
 Regem.

¶ Omnis auaritia idolorum sit seruitus, quis  
 quis hanc, & maxime in dandis ecclesiasticis hono-  
 ribus uigilanter non præcauerit, infidelitatis perditioni  
 subijciatur, etiam si tenere fidem, quam negligit, uideatur.

¶ Quam negligit] Sic est emendatum ex manus scriptis  
 exemplaribus, & originali. In uulgato enim legatur, fidem  
 uerbis, quam negat factio, uideatur.

C. XXI. ¶ Simoniacorum hæresis ceteris damna-  
 bilior esse probatur.

Item ex epistola Tharasi Constantiniopolitani Epi-  
 scopi, missa Papa Hadriano.

¶ Qui per pecuniam manus imposuerunt, uel im-  
 ponunt, Petrus diuinus Apostolus (cujus cathedram  
 fortita est sanctitas uestra) tanquam Simonem magum  
 deponit. ¶ Infra. ¶ Tolerabilior est enim Macedoniam,  
 & eorum, qui circa ipsum sunt, Spiritus Sancti impugna-  
 torum impii hæresis. Illi enim creaturam, & seruum  
 Dei patris, & filii, Spiritum Sanctum delirando faten-  
 tur: isti uero eundem Spiritum efficiunt suum seruum.  
 Omnis enim dominus, quod habet, si uult, uendit, siue  
 seruum, siue aliquid aliud eorum, quæ possidet. Simi-  
 liter & qui emit, dominus ejus uolens esse, quod eme-  
 rit, per pretium pecuniam illud acquirit. Ita & qui hanc  
 iniquam actionem operantur, detrahunt Spiritui Sancto,  
 & qualiter peccantes his, qui blasphemauerunt, di-  
 centes e Christum in Beelzebub ejicere Demonia: atque  
 uerius dicimus, iude comparantur proditori, qui lu-  
 das Dei occisoribus Christum uendidit. ¶ Cum ergo Spi-  
 ritus Sanctus consubstantialis sit Christo, ejusdem omni-  
 no & ipsi portionis erunt. Et proculdubio in eis non

a l. 10. in proemio. Panorm. lib. 3. tit. 5. cap. 17. b. Anselm.  
 c. Anselm. l. 2. c. 44. d. Anselm. l. 6. c. 86. al. 71. Decretum part. 1.  
 c. Matth. 12. f. Matth. 26.



potum, argentumve accipere, aut aliud quidpiam no-  
 his vindicare: quod sementem ex divinis scripturis, &  
 petrum doctrinam infra subiecte demoustrabunt. Qui  
 enim manus imponunt, ministri sunt Spiritus, non ven-  
 ditores Spiritus. Nam cum gratis gratiam Spiritus ac-  
 ceperint, gratis etiam illis, qui ab ipsis accipiunt, dare  
 iusti sunt ex voce Domini, hac ipsa libertate, potesta-  
 teque accepta. Quod si quis eam auro emisse conuictus  
 fuerit, hunc ex sacerdotali ordine excidisse pronun-  
 ciant, quanquam nomine sacerdotum foris sit, sed in  
 eum falso nomen istud conferri re ipsa comproba-  
 tur. Nemo enim potest Deo & mammona seruire, pro-  
 ut ex Evangelio didicimus. Et quoniam audivimus Deum  
 per os Prophetæ clamantem [Sacerdotes loquimini  
 ad cor Hierusalem] rursusque de immanem, ac dicentem  
 [Si speculator viderit gladium venientem, & non in-  
 flammet buccina, & populus se non custodierit, vene-  
 ritque gladius, & tulerit de eis animam, ille quidem in  
 iniquitate sua captus est, sanguinem autem eius de ma-  
 nu speculatoris requiram.] Iniquus igitur, quæ ex silen-  
 tio imminet, condemnationis metum, & multo magis eo-  
 rum, quæ apud nos sunt, ecclesiarum præfatis annuncia-  
 mus, ita ut fidenter munus Apostolum e imitantem, di-  
 camus, mundi sumus à sanguine eorum, qui transgre-  
 diuntur canonicas constitutiones, & multo magis eo-  
 rum, qui ob pecuniam ordinaverunt, aut ordinati sunt:  
 quippe cum Petrus, divinus ille Apostolus, cuius & ca-  
 thedræ foris est frater vestra sanctitas, hos depo-  
 siverit, ut Simonem magum. Propterea non refugimus,  
 quin veritatem prædicemus, servantes, ac retinentes  
 ea quæ à sanctis, & omniqueque benedictis Apostolis, &  
 ab illis patribus nostris canonicè sunt tradita. Et si  
 quid horum ab aliquibus violatum est, averfamur. Fra-  
 terna igitur vestra summo sacerdotio congruus sancti-  
 tatis, legitime & apud ad voluntatem Dei sacerdotalem  
 sanctificationem administratam, celebrem adeptæ est glo-  
 riam. Dixit enim per Prophetam s primus & magnus  
 Pontifex Christus. [Viro ego, nil eos, qui me glorifican-  
 t, glorificabo.] Nostri enim & vir eorum desideriorum,  
 quæ Spiritus sunt, longe tolerantiores esse Ma-  
 cedoni, & eorum, qui ab illo Sancti Spiritus impugna-  
 torum hæresim. Nam cum illi Sanctum Spiritum Dei, &  
 patris creaturam, & servitium nungentur, hi suum ipso-  
 rum, quantum putant, servitium ipsam faciunt. Omnis enim  
 Dominus quicquid habet, cum libuerit, vendit, sive fi-  
 mulum, sive aliquid aliud ex his, quæ possidet. Simili-  
 ter & qui emit, volens emptæ rei dominus fieri, argenti  
 pretio emacquirat. Ita qui hoc nefarium facinus ad-  
 mittunt Sanctum deprimunt Spiritum, æque peccantes,  
 acque illi, qui Christum in Beelzebub ejicere demonia  
 ore blasphemio dicebant: vel, ut verius dicam, Iude pro-  
 ditori sunt similes, qui Dei interfectores ludæis argen-  
 ti pretio Dominum vendidit. Quando igitur Spiritus  
 Sanctus confabatur gratis est Christo Deo nostro, per-  
 spiciunt omnino est, eos in eadem parte, ac forte nume-  
 ratur, quemadmodum certe non venditur, compertissimam  
 quoque est in istis Sancti Spiritus gratiam non esse,  
 aut sacerdotii sanctificationem. Et quod non acceperunt,  
 non habent. Meminerunt sancti Petri ad eum, qui  
 id procurarat, hoc modo dicentis g. [Non est tibi pars,  
 & dignitas, supervacua igitur apud ipsos est honesta vitæ  
 institutio, & puritas, virtutesque cultus: supervacuus a-  
 pud ipsos & Paulus divinus Apostolus, docens h oper-  
 tere Episcopum esse sine crimine, temperantem, mode-  
 stum, apertum ad docendum, continentem, sobrium, ini-

stentem fidei secundum doctrinam sermoni, ut potens  
 sit & exhortari in doctrina sana, & contradicentes re-  
 fellere. Peccant igitur hæc omnia ex eo, quod sacerdotio  
 venditur & emitur. Subjectæ igitur sententiæ ex  
 sanctis collectæ alienum omnino à sacerdotio pronun-  
 ciant cum, qui quocumque tempore dederit, vel accepit  
 post ordinationem, sive in ordinatione, sive  
 post ordinationem. Accipere enim est, quodcumque  
 accipere. Sed & omnes ecclesiasticas promotiones, in  
 quibus pecunia intervenit, irritas esse jubent.

C. XXII. ¶ Et qui dat, & qui accipit ut ordinet  
 facti presbiteri, anathema sit.  
 Item ex concilio V. sacrosancti II. cap. 3.

PLacuit etiam, ut de ordinatione clericorum, Episcopi mu-  
 nera nulla accipiant: sed sicut scriptum est \*, quod  
 gratis donante Deo accipiunt, gratis dent. Non aliquo  
 pretio gratia Dei, & impositio manuum venditur:  
 quia antiqua definitio patrum ita de ecclesiasticis ordi-  
 nationibus statuit, dicens b. [Anathema sit danti & ac-  
 cipienti.] Propterea, quæ aliquanti multis sceleribus  
 obviti c, sancto altario indigne ministrantes, non hoc  
 testimonio bonorum actuum, sed profusione numerum  
 obtinent, oportet d non per gratiam munus, sed per  
 diligentem piæ discussionem, deinde per multorum tes-  
 timonium clericos ordinare.

Ex illa auctoritate B. Ambrosii, & Gregorii patris, quod simo-  
 niacæ (sive & aliæ hæresis) a fide exorbitant, & idcirco consequenter  
 de illis intelligitur, quod de aliis devenerunt.

¶ Item opponitur, quod prophetia donum Spiritus  
 Sancti est: hæc a veteri Testamento à sanctis Prophetis  
 vendi consueverat. Unde Saul f ad Samuelem pro vaticinio  
 expectando non nisi eum movere ire presumpsit. Uxor g etiam  
 Hieroboam ad hominem Deum nisi eum movere accepit. Item  
 Christus h à Iuda venditibus auricularum servus sanavit. Exempla  
 itaque Saulis, & uxoris Hieroboam patet, quod donum Spiritus San-  
 cti vendere, vel vendere non est peccatum. Exemplo Christi si-  
 quet, quod Spiritus S. est in iusto a simoniaco venale putatur, vir-  
 tutum tamen sua non obtrusivus, nec desinit effectum sua gratia etiam  
 venditibus obstrare. Sed de Prophetia B. Hieronymus in  
 cap. 3. i Michæa competenter solvit, multis tantum accepisse, non  
 bona denuncians.

C. XXIII. ¶ Mali Propheta, non boni Prophe-  
 tiam vendebant.

Vides, inquit, ejus in muneribus judicabant, & sacer-  
 dotes ejus in mercede respondebant, & Propheta e-  
 jus in pecunia divitiabant, & super Dominum requie-  
 scebant, dicentes. Nonne Dominus in nobis est? non ve-  
 niunt super nos mala. Idcirco propter vos Sion quasi  
 ager arabitur, & Hierusalem, ut custodia pomarii erit.  
 Nemo ambigit Hierusalem, ut custodia pomarii erit.  
 capitulo describuntur, fuisse subversam. & infra ¶ Po-  
 terat utique Petrus Simoni mago vendere quod pete-  
 bat, imò poterat simulare vendentem (Spiritus h enim  
 Sanctus nec venundari, nec emi potest) sed oblata pecu-  
 niam cum offerente damnavit. & passim post. ¶ Nec  
 quinquam moveat illud, quod in primo Regum 7 li-  
 bro m legimus, Saullem volentem ire ad Samuelem di-  
 xisse puero suo, ad eum se ire non posse, quia pretium  
 quod offerret pro vaticinio non haberet, & puerum  
 respondisse. [Ecce inventa est in manu mea quarta  
 pars sili pecuniar, & dabo vico Dei, & annuntiabit no-  
 bis viam nostram.] Non enim scriptum est, quod Sa-  
 muel accepit, aut quod illi obtulerint: quin potius  
 à Propheta pascuntur, & invitantur ad prandium.

a Psal. 110. b Matth. 10. c Supr. c. quicunque.  
 c al. obnoxii. d oportet ergo. e al. boni. f 1. Reg.  
 gum. 9. g 3. Reg. 14. h Luc. 22. i Michæa 3. secun-  
 dum 70. k Act. 1. l al. regnum. m 1. Reg. 9.



Sed faciem accepisse, spes magis estimanda sunt tabernaculi, quam munera Prophetie: sicut enim viginti oculos habet; & quarta pars sicuti, quinque sunt oboli. Et nostri igitur sacerdotes, si volunt vendere Prophetiam, & columbas in cathedris suis proponere, quas Dominus flagello subvertit, quinque tantum i obolorum sint mercede contenti: qui utinam non pretia villarum sed quinque obolos acciperent. ¶ Hoc ipsum sonat, & in tertio a regnorum libro, quod uxor Hieroboam infirmante filio pergit ad Achiam hominem Dei, & defert ei decem panes 2, & crustulam, & vas mellis; quia hæc magis 3 in sumptum Prophetie, quam muneri Prophetie reputanda sunt. Licet potuerint, qui ad arculos ire confueverant (quia multi divini, & arcoli erant in Israel) mala consuetudine æstimasse idipsum etiam de Prophetis, & voluisse sanctis viris offerre, quod divinis officio confueverant. ¶ Unde 4 in quarto b libro Regum c legitur, [quod Helisicus venit Damascum, & Benadad Rex Syriæ agrotabat, annuntiaveruntque ei dicentes. Venit vir Dei huc: & ait Rex ad Azaelem: Tolle tecum munera, & vade in occursum viri Dei, & confule Dominum per eum, dicens, si evadere de infirmitate hac poterit. Ivit ergo Azael in occursum ejus habens secum munera, & omnia bona Damasci, onera quadraginta camelorum.] Sed non est credendum accepisse: sicut de eodem Helisico legitur d, quod Naaman mundatus a lepra obtulit ei munera dicens [Obsecro, ut accipias benedictionem a servo tuo. At ille respondit. Vivit Dominus, ante quem sto, quia non accipiam. Cumque vim faceret, penitus non acquievit.]

¶ Caput hoc in uno vetusto exemplari conjunctum est superiori, & hoc prima dicitur, Iudices, legitur, Duces. quomodo dicitur est apud B. Hieronymum in corpore 70.

¶ Quinque tantum obolorum sint mercede contenti, qui] Ista omnia alios a recentioribus editionibus B. Hieronymi, atque etiam a conscriptoribus, præter dictionem, qui. Sed non sunt expunctis, quia factio non effugit.

¶ Decem panes] Sic in vulgata Latina B. Hieronymus habet, panes, & uvæ passas, & vasculum mellis. In Græca autem vulgata, & crustula, & vas passæ commemorantur, ἀγρῶν, ἀγρῶν, ἡ κρούρα τοῦ τριχῶς αἰῶν, ἡ κρούρα.

¶ Quia hæc magis] Ista usque ad vest. Licet non habentur hic apud B. Hieronymum, sed hoc error hoc. Dicitur enim, quid secum illa portaverit: & tamen Propheta non scribitur accepisse: quippe cum & corripuerit eam, & venurum luctum prædixerit, licet, &c.

¶ Unde in quarto] Hec usque ad finem non sunt inventa apud B. Hieronymum.

C. XXIV. ¶ Quid divinitio in bonum non accipitur. Idem in eodem capite.

Nunquam divinitio in scripturis in bonam partem accipitur. [Non est augurium in Iacob, neque divinitio in Israel.] Videbantur sibi quidam esse Prophetæ: sed quis pecuniam accipiebant, propheta ipsorum facta est divinitio.

¶ Hoc etiam caput in aliquo vetulsi est conjunctum superiori, & legitur ut in originali. Nunquam enim.

¶ Cum ego secundum Hieronymum boni Prophete non millera Prophetie accipiebant, sed spes tabernaculi mali: autem, qui accipiebant, Prophetia, que Dei erat domum, in divinationem, que diabolica est, convertebatur: quid aliud coligitur, nisi quod simoniaci (quod superius dictum est) nulla spirituali gratia cooperantur? Cum enim in sacramentis, neque qui plantat f, neque qui regat, sit aliquid, sed qui incrementum dat, Deus, qui operatur in eis, si Dominus, qui incrementum

a 3. Reg. 14. b 4. Reg. 1. c al. Regnarum. d 4. Reg. 5. e Num. 22. f 1. Corinth. 3.

dat, in eis non licet, sed est virtus d. Item, quod dicitur de Christo, quod fecit Christus venditum auriculari relictus Malbis, & fecit miracula, sic & Spiritus Sanctus possit vendi, & in peccato suam gratiam operari, non valet hæc similitudo. Non enim hoc operatur Spiritus Sanctus spiritualiter in peccato mortuus avaritia, quod Christus fecit cooperari cum mortuo, cum credatur posse vendi, sicut Christus, & credatur etiam Spiritus Sanctus posse crucifigi: quod impossibile est. Potest etiam intelligi (ut a similitudine non recedimus) quod fecit Christus venditum non venditori vel ementi, sed eis, qui nefcienti ad eam sua gratia contulit, pro quibus etiam in cruce supplicavit: sic & Spiritus Sanctus non vendenti vel ementi, sed his, qui de malitia errorum, ignorantia doli, sacramenta Dominica accipiunt, sua gratia effectum largiri probatur. Item obicitur, quod ad fides post ecclesiastica emerit, tamen sapit frustra precantem portens ad veniens exiit. Ut Iacob b per supplicationem portens ad benedictionem, ut fides, que septuaginta annis, mundi a terra metuit, ut ex adulterio concubina pulchra filios nascitur, si fides precantia, que per simoniam accipitur, fides habet eorum, cum pauperibus profutura erogatur. Sed nihil horum simoniam cooperantur.

C. XXV. ¶ Quia male incipiunt principia, non peraguntur bene exitu.

¶ An enim Leo Episcopus ad Mauro Episcopos, epist. 1. d. 17.

Principatus e quem aut seditio extorsit, aut ambo occupavit, etiam si moribus, atque actibus non ostendit, ipsius d. tamen in initio sui est perniciosus exemplo. Difficile est, ut bono peragantur exitu, quæ male incipiunt choata principio.

C. XXVI. ¶ Non superdificatur bonum operum ubi Christus fundamentum non est.

¶ Item Gregorius Anthonium Episcopus, lib. 7. epist. 47. in d. 1.

¶ Vm Paulus dicit a fundamentum aliud nemo potest ponere, præter id, quod positum est, quod est Christus Iesus, consequenter probatur, quia ubi Christus non est fundamentum, nullum boni operis est superedificium.

¶ Apud B. Gregorium sic legitur. Prædicator autem egrius dicit fundamentum, &c.] Quisquis ergo cum electione Dei & proximi, fidei, que in Christo est, similitem tenet; eundem Iesum Christum Dei & hominum Iesum apud se posuit fundamentum. Sperandum ergo est, quod ubi Christus fundamentum est, bonorum quoque operum sequatur adificium.

C. XXVII. ¶ Non potest fieri elemosina ex pecunia simoniacè acquisita.

¶ Idem Syagrio, & alio Episcopo, lib. 7. epist. 10.

¶ Non est putanda elemosina, si pauperibus distributa, quod ex illicitis rebus accipitur; quia qui hoc antentione male accipit, ut quasi bene dispensat, peritur potius, quam invatur 1. & paulo post. Unde etiam illud certum est, quia etiam monasteria, aut xenodochia vel quid aliud de pecunia, que pro factis ordinibus datur, construuntur, mercedi non proficit. & parva potest. Ne ergo sub obtentu elemosinæ cum peccato operetur, quid studeamus accipere, aperte facta scriptura non prohibet, dicens g [Hominus impiorum oblationes, que offeruntur ex foelere.] Quidquid enim in Dei sacrificio oblatere offertur, omnipotentis Dei non placet iacundum.

a Luc. 22. dicitur. b Genes. 7. c 1. Cor. 3. d 1. Cor. 3. e 1. Cor. 3. f 1. Cor. 3. g 1. Cor. 3. h 1. Cor. 3. i 1. Cor. 3. j 1. Cor. 3. k 1. Cor. 3. l 1. Cor. 3. m 1. Cor. 3. n 1. Cor. 3. o 1. Cor. 3. p 1. Cor. 3. q 1. Cor. 3. r 1. Cor. 3. s 1. Cor. 3. t 1. Cor. 3. u 1. Cor. 3. v 1. Cor. 3. w 1. Cor. 3. x 1. Cor. 3. y 1. Cor. 3. z 1. Cor. 3. aa 1. Cor. 3. ab 1. Cor. 3. ac 1. Cor. 3. ad 1. Cor. 3. ae 1. Cor. 3. af 1. Cor. 3. ag 1. Cor. 3. ah 1. Cor. 3. ai 1. Cor. 3. aj 1. Cor. 3. ak 1. Cor. 3. al 1. Cor. 3. am 1. Cor. 3. an 1. Cor. 3. ao 1. Cor. 3. ap 1. Cor. 3. aq 1. Cor. 3. ar 1. Cor. 3. as 1. Cor. 3. at 1. Cor. 3. au 1. Cor. 3. av 1. Cor. 3. aw 1. Cor. 3. ax 1. Cor. 3. ay 1. Cor. 3. az 1. Cor. 3. ba 1. Cor. 3. bb 1. Cor. 3. bc 1. Cor. 3. bd 1. Cor. 3. be 1. Cor. 3. bf 1. Cor. 3. bg 1. Cor. 3. bh 1. Cor. 3. bi 1. Cor. 3. bj 1. Cor. 3. bk 1. Cor. 3. bl 1. Cor. 3. bm 1. Cor. 3. bn 1. Cor. 3. bo 1. Cor. 3. bp 1. Cor. 3. bq 1. Cor. 3. br 1. Cor. 3. bs 1. Cor. 3. bt 1. Cor. 3. bu 1. Cor. 3. bv 1. Cor. 3. bw 1. Cor. 3. bx 1. Cor. 3. by 1. Cor. 3. bz 1. Cor. 3. ca 1. Cor. 3. cb 1. Cor. 3. cc 1. Cor. 3. cd 1. Cor. 3. ce 1. Cor. 3. cf 1. Cor. 3. cg 1. Cor. 3. ch 1. Cor. 3. ci 1. Cor. 3. cj 1. Cor. 3. ck 1. Cor. 3. cl 1. Cor. 3. cm 1. Cor. 3. cn 1. Cor. 3. co 1. Cor. 3. cp 1. Cor. 3. cq 1. Cor. 3. cr 1. Cor. 3. cs 1. Cor. 3. ct 1. Cor. 3. cu 1. Cor. 3. cv 1. Cor. 3. cw 1. Cor. 3. cx 1. Cor. 3. cy 1. Cor. 3. cz 1. Cor. 3. da 1. Cor. 3. db 1. Cor. 3. dc 1. Cor. 3. dd 1. Cor. 3. de 1. Cor. 3. df 1. Cor. 3. dg 1. Cor. 3. dh 1. Cor. 3. di 1. Cor. 3. dj 1. Cor. 3. dk 1. Cor. 3. dl 1. Cor. 3. dm 1. Cor. 3. dn 1. Cor. 3. do 1. Cor. 3. dp 1. Cor. 3. dq 1. Cor. 3. dr 1. Cor. 3. ds 1. Cor. 3. dt 1. Cor. 3. du 1. Cor. 3. dv 1. Cor. 3. dw 1. Cor. 3. dx 1. Cor. 3. dy 1. Cor. 3. dz 1. Cor. 3. ea 1. Cor. 3. eb 1. Cor. 3. ec 1. Cor. 3. ed 1. Cor. 3. ee 1. Cor. 3. ef 1. Cor. 3. eg 1. Cor. 3. eh 1. Cor. 3. ei 1. Cor. 3. ej 1. Cor. 3. ek 1. Cor. 3. el 1. Cor. 3. em 1. Cor. 3. en 1. Cor. 3. eo 1. Cor. 3. ep 1. Cor. 3. eq 1. Cor. 3. er 1. Cor. 3. es 1. Cor. 3. et 1. Cor. 3. eu 1. Cor. 3. ev 1. Cor. 3. ew 1. Cor. 3. ex 1. Cor. 3. ey 1. Cor. 3. ez 1. Cor. 3. fa 1. Cor. 3. fb 1. Cor. 3. fc 1. Cor. 3. fd 1. Cor. 3. fe 1. Cor. 3. ff 1. Cor. 3. fg 1. Cor. 3. fh 1. Cor. 3. fi 1. Cor. 3. fj 1. Cor. 3. fk 1. Cor. 3. fl 1. Cor. 3. fm 1. Cor. 3. fn 1. Cor. 3. fo 1. Cor. 3. fp 1. Cor. 3. fq 1. Cor. 3. fr 1. Cor. 3. fs 1. Cor. 3. ft 1. Cor. 3. fu 1. Cor. 3. fv 1. Cor. 3. fw 1. Cor. 3. fx 1. Cor. 3. fy 1. Cor. 3. fz 1. Cor. 3. ga 1. Cor. 3. gb 1. Cor. 3. gc 1. Cor. 3. gd 1. Cor. 3. ge 1. Cor. 3. gf 1. Cor. 3. gh 1. Cor. 3. gi 1. Cor. 3. gj 1. Cor. 3. gk 1. Cor. 3. gl 1. Cor. 3. gm 1. Cor. 3. gn 1. Cor. 3. go 1. Cor. 3. gp 1. Cor. 3. gq 1. Cor. 3. gr 1. Cor. 3. gs 1. Cor. 3. gt 1. Cor. 3. gu 1. Cor. 3. gv 1. Cor. 3. gw 1. Cor. 3. gx 1. Cor. 3. gy 1. Cor. 3. gz 1. Cor. 3. ha 1. Cor. 3. hb 1. Cor. 3. hc 1. Cor. 3. hd 1. Cor. 3. he 1. Cor. 3. hf 1. Cor. 3. hg 1. Cor. 3. hh 1. Cor. 3. hi 1. Cor. 3. hj 1. Cor. 3. hk 1. Cor. 3. hl 1. Cor. 3. hm 1. Cor. 3. hn 1. Cor. 3. ho 1. Cor. 3. hp 1. Cor. 3. hq 1. Cor. 3. hr 1. Cor. 3. hs 1. Cor. 3. ht 1. Cor. 3. hu 1. Cor. 3. hv 1. Cor. 3. hw 1. Cor. 3. hx 1. Cor. 3. hy 1. Cor. 3. hz 1. Cor. 3. ia 1. Cor. 3. ib 1. Cor. 3. ic 1. Cor. 3. id 1. Cor. 3. ie 1. Cor. 3. if 1. Cor. 3. ig 1. Cor. 3. ih 1. Cor. 3. ii 1. Cor. 3. ij 1. Cor. 3. ik 1. Cor. 3. il 1. Cor. 3. im 1. Cor. 3. in 1. Cor. 3. io 1. Cor. 3. ip 1. Cor. 3. iq 1. Cor. 3. ir 1. Cor. 3. is 1. Cor. 3. it 1. Cor. 3. iu 1. Cor. 3. iv 1. Cor. 3. iw 1. Cor. 3. ix 1. Cor. 3. iy 1. Cor. 3. iz 1. Cor. 3. ja 1. Cor. 3. jb 1. Cor. 3. jc 1. Cor. 3. jd 1. Cor. 3. je 1. Cor. 3. jf 1. Cor. 3. jg 1. Cor. 3. jh 1. Cor. 3. ji 1. Cor. 3. jj 1. Cor. 3. jk 1. Cor. 3. jl 1. Cor. 3. jm 1. Cor. 3. jn 1. Cor. 3. jo 1. Cor. 3. jp 1. Cor. 3. jq 1. Cor. 3. jr 1. Cor. 3. js 1. Cor. 3. jt 1. Cor. 3. ju 1. Cor. 3. jv 1. Cor. 3. jw 1. Cor. 3. jx 1. Cor. 3. jy 1. Cor. 3. jz 1. Cor. 3. ka 1. Cor. 3. kb 1. Cor. 3. kc 1. Cor. 3. kd 1. Cor. 3. ke 1. Cor. 3. kf 1. Cor. 3. kg 1. Cor. 3. kh 1. Cor. 3. ki 1. Cor. 3. kj 1. Cor. 3. kk 1. Cor. 3. kl 1. Cor. 3. km 1. Cor. 3. kn 1. Cor. 3. ko 1. Cor. 3. kp 1. Cor. 3. kq 1. Cor. 3. kr 1. Cor. 3. ks 1. Cor. 3. kt 1. Cor. 3. ku 1. Cor. 3. kv 1. Cor. 3. kw 1. Cor. 3. kx 1. Cor. 3. ky 1. Cor. 3. kz 1. Cor. 3. la 1. Cor. 3. lb 1. Cor. 3. lc 1. Cor. 3. ld 1. Cor. 3. le 1. Cor. 3. lf 1. Cor. 3. lg 1. Cor. 3. lh 1. Cor. 3. li 1. Cor. 3. lj 1. Cor. 3. lk 1. Cor. 3. ll 1. Cor. 3. lm 1. Cor. 3. ln 1. Cor. 3. lo 1. Cor. 3. lp 1. Cor. 3. lq 1. Cor. 3. lr 1. Cor. 3. ls 1. Cor. 3. lt 1. Cor. 3. lu 1. Cor. 3. lv 1. Cor. 3. lw 1. Cor. 3. lx 1. Cor. 3. ly 1. Cor. 3. lz 1. Cor. 3. ma 1. Cor. 3. mb 1. Cor. 3. mc 1. Cor. 3. md 1. Cor. 3. me 1. Cor. 3. mf 1. Cor. 3. mg 1. Cor. 3. mh 1. Cor. 3. mi 1. Cor. 3. mj 1. Cor. 3. mk 1. Cor. 3. ml 1. Cor. 3. mm 1. Cor. 3. mn 1. Cor. 3. mo 1. Cor. 3. mp 1. Cor. 3. mq 1. Cor. 3. mr 1. Cor. 3. ms 1. Cor. 3. mt 1. Cor. 3. mu 1. Cor. 3. mv 1. Cor. 3. mw 1. Cor. 3. mx 1. Cor. 3. my 1. Cor. 3. mz 1. Cor. 3. na 1. Cor. 3. nb 1. Cor. 3. nc 1. Cor. 3. nd 1. Cor. 3. ne 1. Cor. 3. nf 1. Cor. 3. ng 1. Cor. 3. nh 1. Cor. 3. ni 1. Cor. 3. nj 1. Cor. 3. nk 1. Cor. 3. nl 1. Cor. 3. nm 1. Cor. 3. nn 1. Cor. 3. no 1. Cor. 3. np 1. Cor. 3. nq 1. Cor. 3. nr 1. Cor. 3. ns 1. Cor. 3. nt 1. Cor. 3. nu 1. Cor. 3. nv 1. Cor. 3. nw 1. Cor. 3. nx 1. Cor. 3. ny 1. Cor. 3. nz 1. Cor. 3. oa 1. Cor. 3. ob 1. Cor. 3. oc 1. Cor. 3. od 1. Cor. 3. oe 1. Cor. 3. of 1. Cor. 3. og 1. Cor. 3. oh 1. Cor. 3. oi 1. Cor. 3. oj 1. Cor. 3. ok 1. Cor. 3. ol 1. Cor. 3. om 1. Cor. 3. on 1. Cor. 3. oo 1. Cor. 3. op 1. Cor. 3. oq 1. Cor. 3. or 1. Cor. 3. os 1. Cor. 3. ot 1. Cor. 3. ou 1. Cor. 3. ov 1. Cor. 3. ow 1. Cor. 3. ox 1. Cor. 3. oy 1. Cor. 3. oz 1. Cor. 3. pa 1. Cor. 3. pb 1. Cor. 3. pc 1. Cor. 3. pd 1. Cor. 3. pe 1. Cor. 3. pf 1. Cor. 3. pg 1. Cor. 3. ph 1. Cor. 3. pi 1. Cor. 3. pj 1. Cor. 3. pk 1. Cor. 3. pl 1. Cor. 3. pm 1. Cor. 3. pn 1. Cor. 3. po 1. Cor. 3. pp 1. Cor. 3. pq 1. Cor. 3. pr 1. Cor. 3. ps 1. Cor. 3. pt 1. Cor. 3. pu 1. Cor. 3. pv 1. Cor. 3. pw 1. Cor. 3. px 1. Cor. 3. py 1. Cor. 3. pz 1. Cor. 3. qa 1. Cor. 3. qb 1. Cor. 3. qc 1. Cor. 3. qd 1. Cor. 3. qe 1. Cor. 3. qf 1. Cor. 3. qg 1. Cor. 3. qh 1. Cor. 3. qi 1. Cor. 3. qj 1. Cor. 3. qk 1. Cor. 3. ql 1. Cor. 3. qm 1. Cor. 3. qn 1. Cor. 3. qo 1. Cor. 3. qp 1. Cor. 3. qq 1. Cor. 3. qr 1. Cor. 3. qs 1. Cor. 3. qt 1. Cor. 3. qu 1. Cor. 3. qv 1. Cor. 3. qw 1. Cor. 3. qx 1. Cor. 3. qy 1. Cor. 3. qz 1. Cor. 3. ra 1. Cor. 3. rb 1. Cor. 3. rc 1. Cor. 3. rd 1. Cor. 3. re 1. Cor. 3. rf 1. Cor. 3. rg 1. Cor. 3. rh 1. Cor. 3. ri 1. Cor. 3. rj 1. Cor. 3. rk 1. Cor. 3. rl 1. Cor. 3. rm 1. Cor. 3. rn 1. Cor. 3. ro 1. Cor. 3. rp 1. Cor. 3. rq 1. Cor. 3. rr 1. Cor. 3. rs 1. Cor. 3. rt 1. Cor. 3. ru 1. Cor. 3. rv 1. Cor. 3. rw 1. Cor. 3. rx 1. Cor. 3. ry 1. Cor. 3. rz 1. Cor. 3. sa 1. Cor. 3. sb 1. Cor. 3. sc 1. Cor. 3. sd 1. Cor. 3. se 1. Cor. 3. sf 1. Cor. 3. sg 1. Cor. 3. sh 1. Cor. 3. si 1. Cor. 3. sj 1. Cor. 3. sk 1. Cor. 3. sl 1. Cor. 3. sm 1. Cor. 3. sn 1. Cor. 3. so 1. Cor. 3. sp 1. Cor. 3. sq 1. Cor. 3. sr 1. Cor. 3. ss 1. Cor. 3. st 1. Cor. 3. su 1. Cor. 3. sv 1. Cor. 3. sw 1. Cor. 3. sx 1. Cor. 3. sy 1. Cor. 3. sz 1. Cor. 3. ta 1. Cor. 3. tb 1. Cor. 3. tc 1. Cor. 3. td 1. Cor. 3. te 1. Cor. 3. tf 1. Cor. 3. tg 1. Cor. 3. th 1. Cor. 3. ti 1. Cor. 3. tj 1. Cor. 3. tk 1. Cor. 3. tl 1. Cor. 3. tm 1. Cor. 3. tn 1. Cor. 3. to 1. Cor. 3. tp 1. Cor. 3. tq 1. Cor. 3. tr 1. Cor. 3. ts 1. Cor. 3. tu 1. Cor. 3. tv 1. Cor. 3. tw 1. Cor. 3. tx 1. Cor. 3. ty 1. Cor. 3. tz 1. Cor. 3. ua 1. Cor. 3. ub 1. Cor. 3. uc 1. Cor. 3. ud 1. Cor. 3. ue 1. Cor. 3. uf 1. Cor. 3. ug 1. Cor. 3. uh 1. Cor. 3. ui 1. Cor. 3. uj 1. Cor. 3. uk 1. Cor. 3. ul 1. Cor. 3. um 1. Cor. 3. un 1. Cor. 3. uo 1. Cor. 3. up 1. Cor. 3. uq 1. Cor. 3. ur 1. Cor. 3. us 1. Cor. 3. ut 1. Cor. 3. uu 1. Cor. 3. uv 1. Cor. 3. uv 1. Cor. 3. vw 1. Cor. 3. vx 1. Cor. 3. vy 1. Cor. 3. vz 1. Cor. 3. wa 1. Cor. 3. wb 1. Cor. 3. wc 1. Cor. 3. wd 1. Cor. 3. we 1. Cor. 3. wf 1. Cor. 3. wg 1. Cor. 3. wh 1. Cor. 3. wi 1. Cor. 3. wj 1. Cor. 3. wk 1. Cor. 3. wl 1. Cor. 3. wm 1. Cor. 3. wn 1. Cor. 3. wo 1. Cor. 3. wp 1. Cor. 3. wq 1. Cor. 3. wr 1. Cor. 3. ws 1. Cor. 3. wt 1. Cor. 3. wu 1. Cor. 3. wv 1. Cor. 3. ww 1. Cor. 3. wx 1. Cor. 3. wy 1. Cor. 3. wz 1. Cor. 3. xa 1. Cor. 3. xb 1. Cor. 3. xc 1. Cor. 3. xd 1. Cor. 3. xe 1. Cor. 3. xf 1. Cor. 3. xg 1. Cor. 3. xh 1. Cor. 3. xi 1. Cor. 3. xj 1. Cor. 3. xk 1. Cor. 3. xl 1. Cor. 3. xm 1. Cor. 3. xn 1. Cor. 3. xo 1. Cor. 3. xp 1. Cor. 3. xq 1. Cor. 3. xr 1. Cor. 3. xs 1. Cor. 3. xt 1. Cor. 3. xu 1. Cor. 3. xv 1. Cor. 3. xv 1. Cor. 3. xw 1. Cor. 3. xy 1. Cor. 3. xz 1. Cor. 3. ya 1. Cor. 3. yb 1. Cor. 3. yc 1. Cor. 3. yd 1. Cor. 3. ye 1. Cor. 3. yf 1. Cor. 3. yg 1. Cor. 3. yh 1. Cor. 3. yi 1. Cor. 3. yj 1. Cor. 3. yk 1. Cor. 3. yl 1. Cor. 3. ym 1. Cor. 3. yn 1. Cor. 3. yo 1. Cor. 3. yp 1. Cor. 3. yq 1. Cor. 3. yr 1. Cor. 3. ys 1. Cor. 3. yt 1. Cor. 3. yu 1. Cor. 3. yv 1. Cor. 3. yw 1. Cor. 3. yx 1. Cor. 3. yy 1. Cor. 3. yz 1. Cor. 3. za 1. Cor. 3. zb 1. Cor. 3. zc 1. Cor. 3. zd 1. Cor. 3. ze 1. Cor. 3. zf 1. Cor. 3. zg 1. Cor. 3. zh 1. Cor. 3. zi 1. Cor. 3. zj 1. Cor. 3. zk 1. Cor. 3. zl 1. Cor. 3. zm 1. Cor. 3. zn 1. Cor. 3. zo 1. Cor. 3. zp 1. Cor. 3. zq 1. Cor. 3. zr 1. Cor. 3. zs 1. Cor. 3. zt 1. Cor. 3. zu 1. Cor. 3. zv 1. Cor. 3. zw 1. Cor. 3. zx 1. Cor. 3. zy 1. Cor. 3. zz 1. Cor. 3.















ut eorum profanos sacerdotes, dignos Christi honoribus arbitremur, quorum laicos imperfectos, ut dixi, ad Sancti Spiritus percipiendam gratiam cum penitentia imagine recipimus. Item a [ Qui tetigerit ] quomodo ei tribuetur, quod munditia, ac puritas consuevit accipere? [ Qui particeps effectus est damnati, quomodo debeat honorem accipere, invenire non possum.]

¶ Pestes [ Antea sequatur, detestamur: quod est sublatum, qui neq. est in vestitu codicibus, neq. in ipsa epistola, neque apud Augustinum, aut in Passarima habetur.]

¶ Qui tetigerit [ In epistola est, quod tetigerit immundus: sed ob glossam non est mutatum, atq. hujus etiam solutio sententia habetur in eodem indicatis scripturæ locis.]

¶ Ex eo autem, quod manus impositio iterari præcipitur, sacramentum non esse ostenditur.

C. LXXIV. ¶ Manus impositio non est sacramenti iteratio.

Unde Augustinus lib. 3. de baptismo contra Donatistas c. 16.

¶ Manus d. imperio non sicut baptismus, repeti non potest. Quod enim est aliud, nisi oratio super hominem?

¶ Cetero Innocentius solum baptismum heretici ratum esse permissit, cum Gregorius sacilegam vocet consecrationem Ariarum, cum Cyprianus quæcumq. ab heretico fuerit, carnalis, & inania, & falsa iudicat, cum Hieronymus omnia, que ab eo offeruntur, conaminata in conspectu Dei asserat, cum Leo extra ecclesiam veritate sacerdotis, nec vera sacrificia esse testetur, præterquam sacramenta ecclesiastica præter baptismum, ut supra dictum est, ab heretico ministrari non possunt.

C. LXXV. ¶ Qui in baptismo sanctus est, ad alterum peccator non erit.

Item obijcit illud Hieronymi e. adversus Luciferianum.

¶ Sicut si Christus est, qui baptizat, ita Christus est, qui sanctificat. Unde oro te, ut aut sanctificandi licentiam ei tribuas, cuius baptismus probas: aut reprobes eius baptismum, quem non putas esse sacerdotem. Neque enim potest fieri, ut qui in baptismo sanctus est, sit ad altare peccator.

¶ Insuper hinc capiti usque ad vers. 10 te. non est eo loco apud B. Hieronymum. Eff. rationem apud Algerum, lib. 3. cap. 10. apud quem etiam nonnulla verba ex eo, qua sequuntur, eodem modo habentur, atque apud Gratianum, licet apud B. Hieronymum aliter legantur.

¶ Sed hoc de peccatore i. tantum catholicos, non de heretico intelligendum est. Quod quid enim cum fide catholica pro officio suo fuerit, licet indignus, tamen divina gratia cooperante ratum esse creditur.

¶ Alioquin si de heretico dictum intelligeretur, ipse sibi contrarius esset, cum dicat ad os. Amos g. [ Sacrificia eorum edu Domine ] & alibi in persona Domini.

¶ Peccatore. B. Hieronymus eo loco argumentatur, ut scilicet Diabolus dicere, ad hominem: neque id agi, ut consuetud. de Sacris aliisq. sed tantum ut adversarium in officio reddat. Nam postquam solum ei adhibetur, ut se non amplius adversarium, sed discipulum prædicatur, non verissimam ei rationem exponi, cum ecclesia Episcopos recipiat, qui in Africani concilio imprudenter hereticos consueverunt.

C. LXXVI. ¶ Benedictio hereticorum non dicitur maledictio.

¶ Maledictio [ benedictionibus vestris ] hoc est, & cum. quidquid a vobis benedicitur, à me erit maledictum.

¶ Hoc sicut in glossa interlinari ad eam Malachie locum ex Hieronymo.

¶ Inf. ead. c. venimus est. b. Non. 29. Lev. 22. c. al. damnato. d. P. 13. 11. 29. Ansel. 1. 9. cap. 24. e. Tomo secundo. f. Alg. 1. 3. c. 2. g. al. Off. 1. b. Seren. 4. dist. 19. Malachie.

¶ pars. Hoc ergo intelligendum est de heretico: illud autem adversus Luciferianos de ecclesiastico peccatore. De quo Augustinus 1. sit in libro de corpore Domini.

¶ Augustinus [ Caput hoc etiam ab Algero lib. 3. cap. 1. citatur ex Augustino in libro de corpore Domini: sed Possidius in indiculo operum B. Augustini nullam hujus libri mentionem facit, & ad verbum (excepto ultimo versiculo) hac legentur in libro Paschasti Abbatis de corpore & sanguine Domini, cap. 12. ex quo etiam libro sunt c. iteratio, cum sequentibus, infra de consecra. dist. 3.]

C. LXXVII. ¶ Boni & mali sacerdotes æque corpus Christi conficiunt.

¶ Ntra a Catholicam Ecclesiam in mysterio b. corporalis & sanguinis Domini nihil à bono majus, nihil à malo minus perficitur sacerdotem: quia non in merito consecratis, sed in verbo perficitur creatoris, & virtute Spiritus Sancti. & infra. ¶ Si enim in merito esset sacerdotis, nequaquam ad CHRIS T V M pertinere. Nunc autem sicut ipse est, qui baptizat, ita ipse est, qui per Spiritum Sanctum hanc suam efficit carnem, & transfundit in sanguinem. ¶ Credendum 1. est enim, quod in verbis Christi sacramenta conficiantur. Cujus prius creantur Imperio, ejus utique verbo recreantur ad melius.

¶ Credendum [ Hac eodem modo leguntur apud Algerum. Sed Paschasti verba, c. 11. sic sunt. Cujus ergo potentia creata sunt prius, ejus utique verbo ad melius recreantur: quia nemo creator alicujus rei, aut recreator, nisi unus Deus catholicè prædicatur. Propterea veniendum est ad verba Christi, & credendum, quod in ejusdem verbis ista conficiantur.]

C. LXXVIII. ¶ De eodem. Item Augustinus lib. 2. contra epistolam Parmeniani, c. 10.

¶ Omnia e sacramenta cum obliunt indignè tractantibus, profunt tamen per eos dignè sumentibus: sicut & verbum Dei d. Unde dictum e. est [ Quæ dicunt, facite, quæ autem faciunt, facere nolite.]

C. LXXIX. ¶ De iis qui sanctis male sumunt. Idem in Psalms 103. vers. Qui regit.

¶ Prophetavit & Saul malus rex, & tunc prophetavit, cum David sanctum persequeretur. & infra. ¶ Non ergo se jactent, qui forte sine charitate habuerint hoc munus Dei sanctum: sed videant, qualem rationem habebunt cum Deo, qui sanctis non sancte utitur. Ex his erunt, qui dicti sunt f. [ In nomine tuo prophetavimus. ] Non illis dicitur, mentimini: sed dicitur, [ Non novivos, &c.]

¶ In tractatu 7. in epistolam Innocentii sunt aliquæ, quæ ad sententiam hujus capiti referri possunt, atque inde antea citabatur. Sed ipsa prioris verba sunt loco indicata.

¶ Spiritum ergo Prophetia dicendi, sine habuisse, non merentur.

C. LXXX. ¶ Quis non tam sanctificatus ex hostiis quam pro peccato pollutus.

¶ Item Hieronymus in cap. 2. Aggei.

¶ Prophetæ, qui altari tantum extructo, & domo mearum hostias mihî offers in altari, & victimis ejus sanctificatis putas, scito quoniam sanctum quidem est, quod offertur in altari: sed non tam sanctificatis ex hostiis, quam ex mortuis operibus pollutus.

¶ Apud B. Hieronymum sic legitur: d. popule, qui altari tantum extructo, & diruta domo mea hostias mihî offers in altari, & victimis ejus, & carnibus te sanctificari putas: scito non tam sanctificari te ex hostiis, que templo diruto tibi prodesse non poterunt, quam contaminari omnia opera tua, & cuncta, que agis, ex eo quod negligis, & tuam magis domum, quam meam.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 2. & l. 3. c. 8. c. 7. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 1. c. 2. d. Des. resatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

extruere conatus es. Sanctum quidem est quod offertur in altari: sed non tam sanctificatur ex hostiis, quam ex eo, quod in convallibus habitas, & inter eos mortuis operibus, pollueris. In duobus etiam Gratiani vestigiis, ecclesiasticis legitur, & popule: Verum idem Hieronymus continuo ista eadem per analogiam apud ecclesiasticos viro.

C. LXXXI. ¶ Contra Spiritum Sanctum verbum dicitur, cum ex dispersione nunquam rediit.

Item August. in lib. de verbis Domini, serm. 31.

Ita a fit b verbum contra Spiritum Sanctum, cum ex dispersione ad congregationem nunquam venit, quae ad remittenda peccata accepit Spiritum Sanctum. Ad tamen congregationem etiam per malum clericum, sed aliquis accesserit corde non fido, in ipso Spiritu i Sanctus e operatur remissionem peccatorum, qui in sancta ecclesia ita operatur, ut reprobos fugiat, & tamen per eorum ministerium probos colligat.

¶ Spiritus Sanctus. Hoc loco concilii refertur sententia B. Augustini plenius autem sup. ead. c. Spiritus Sanctus.

C. LXXXII. ¶ Non meritis hominum, sed virtute Spiritus Sancti peccata remittuntur.

Item in sermone de remissione peccatorum.

Te videntur hoc ostenderet Dominus, a Spiritu Sancto quem donavit fidelibus suis, dimitti peccata, non meritis hominum, quodam loco sic ait d. resurgens a mortuis [Accipite Spiritum Sanctum,] & continuo subiecit, [Si cui dimiseritis peccata, dimittentur ei] hoc est, Spiritus dimittit, non vos. Proinde i sicut is, quem sacerdos tolerat in ecclesia, est tamen extra ecclesiam, & extra corpus, cuius caput est Christus, si est ostiarius, non aperuerit: 2 ita non ideo extra ecclesiam est, & non est de corpore, i quis pastoris praedictio compellitur foris esse.

¶ Proinde. Verba ipsa huius partis non sunt inventa apud B. Augustinum. Similiter habetur apud Origenem homil. 14. ad cap. 24. Levitic, & refertur 7. 24. q. 3. cum aliquis. & c. si qui non redit.

¶ Aperuerit. In nullius vetustis codicibus legitur, aperuit, in aliis aperit, ab uno autem abest negatio.

C. LXXXIII. ¶ Dominus non meritis personarum, sed sacerdotum officia considerat.

Item Ambrosius de iii, qui mittitur mysterii, c. 5.

Um e scriptura tibi testatur, quod ad Hieroboam s precēs, ignis descendit de caelo, & rursus precante Helia ignis est missus, qui sacrificia g consumeret; datur i intelligi, quod Deus non merita personarum considerat, sed officia sacerdotum. & paulo post. ¶ Ignis illis visibilis mittebatur, ut crederent: nobis invisibilis operatur, qui credimus. & pauca interpellat. ¶ Credo ergo adesse Dominum Iesum invocatum precib. sacerdotum, qui ait h [Vbi fuerint duo, vel tres, ibi & ego sum.]

¶ Datur intelligi. In originali non sunt haec verba. Sed cum antecessoria pendant ex superioribus, sic nova incipit periculus. Non merita personarum considerat, sed officia sacerdotum. nonnulla autem alia varietates, & quidem non minimi ponderi, in margine sunt indicatae.

C. LXXXIV. ¶ Non merita sacerdotum, sed virtus divina sacramenta sanctificat.

Mlti i secularium hominum, cum plus sacerdotum vitam, quam suam discutunt, in magnum contem-

a Ivo part. 2. cap. 104. b dicitur. orig. c Sup. ead. Spiritus Sanctus. d Iuan. 20. e Alger. l. 2. c. 10. f Hieroboam. orig. Ambros. sed scriptura, Hieroboam. g sacrificia consecravit. orig. h Matth. 18. i 4. sentent. dist. 23.

ptionis divinatorum sacramentorum crimen incurram. Magna enim trabe vulneratos habentes oculos, tamque negligentes, festucam a tenuem in alio ram conficiunt oculis: quam dum incaute festinant avellere, etiam in foveam delabuntur: minus quidem consideramus, quod non eos sacerdotum vita sederet, si ipsi humilitatis sacerdotum admonitionibus aures accommodarent. Sed dum hypochondriacum more plus illorum famam, quam propriam vitam, vel vite negligentiam dijudicant, spernent sancta monita, & spiritus illis dona. Vnde fit, ut non solum ab eis dicta respiciant, sed quod est deterius) divina etiam mysteria contemnant, utque corporis communionem, aut sanguinis Domini nostri Iesu Christi eorum ministerio consecratam assumentes, hanc minus esse sanctificatam, si illorum huiusmodi quorum vita eorum oculis videtur ignobilis. Ita in quam magnum laqueum incidunt, ut divina, & sancta mysteria plus ab aliis sanctificata posse debeat: cum unus idemque Spiritus Sanctus in ecclesia diffusa per totum orbem terrarum incomprehensibiliter ea mysteria, & occulte, atque invisibiliter & operante sanctificet, & benedicendo b benedicat. ¶ Mysterium itaque fratres, ob hoc dicitur, quod secretum, & operantem habeat dispensationem: sacrificium autem, quod si sacram factum: quia prece mystica consecratum nobis in memoriam Domini esse passionis. ¶ ¶ Sacramentum vero est in alioque celebratione, cum ipsa ita fit, ut aliquid significare intelligatur, quod accipiendum est. Sunt autem sacramenta, baptismus, corpus & sanguis Christi: quae ob id sacramenta dicuntur, quia sub regimento corporali virtus divina secretis salutem eorum e sacramentorum operatur. Vnde Scd secretis virtutibus, & sacramenta dicuntur. Quae ideo fructuosae ecclesiam sunt, quia sanctus in ea manens Spiritus sanctus sacramentorum latenter operatur effectus. Cuius panis & calicis sacramentum graecè Eucharistia dicitur, latine bona gratia interpretatur. Et quod plus corpore & sanguine Christi? ¶ Vnde live quos, sive per malos ministros intra Dei ecclesiam datur, sacramentum tamen est, quia Spiritus Sanctus in se ipso illud vivificat, qui quondam Apostolorum in corpore visibilibus d apparebat operibus. Nec bonorum ritus dispensationum amplificatur, nec malorum operum nuatur: quia e neque qui plantat, est aliquid, neque rigat, sed qui incrementum dat Deus s. Hoc de corpore & sanguine Domini nostri Iesu Christi, hoc est, baptismate, & christinate sentiendum est, & tenendum, quia virtus divina secretis operatur in eis, & operatur efficaciter. Polluimus 2 itaque & panem, id est corpus Christi, quando indigni accedimus ad altare, & mundum sanguinem bibimus. ¶ ¶ Maledicam inquit, benedictionibus vestris, hoc est, iis, quae meis benedictionibus possidetis, seu quidquid benedicitur, maledicam: vel quoniam 4 non benedicitur ab eis, adulanturque peccatoribus, & ad divites sint.

¶ Caput collectum est partim ex sententia B. Gregorii, partim ex verbis ipsi BB. Isidori atque Hieronymi.

¶ Mysterium itaque. Haec usque ad verum hoc dicitur sunt apud Isidorum, non tamen eodem profuso ordine. ¶ Polluimus) Sumpson ex B. Hieronymo in commentariis ad cap. primum Malachiae in illis verbis, & dicitur, polluimus, &c.

a Matth. 7. b al. sanctificando. Isidorus lib. 6. cap. 1. c al. eandem. d al. visibiliter. e I Corinth. 11. f Isidorus. g Hieron. in e. Malachiae. item in cap. 1.



¶ Maledicam] Apud eundem ad c. 2. sic habetur. & maledicam inquit, benedictionibus vestris, hoc est, quæ nunc me benedictionibus possidetis: sive quiddam à vobis benedicatur, à me maledictum erit, & maledicam illis, subaudi, benedictionibus vestris: quoniam noluit intelligere, quæ dicuntur, hoc est enim quod dicitur (non poluisti super cor.)

¶ Quoniam] Quoniam est ex eodem loco pauli inferioribus hoc dicitur: vel certe, quia ad sacerdotes proprie mandatum est, verum benedictiones eorum in maledictionem, quando non benediciunt sanctis ex vero cordis affectu, sicut Isaac Jacob, & Jacob Patriarchis, & Moyses duodecim tribubus: sed per dulces sermones, & benedictiones decipiunt corda innocentium, & qui inique agunt, benedicuntur ab eis, adulanturque peccatoribus dummodo divites sint, atque eorum vitis blandiuntur.

C. LXXXV. ¶ Non sacerdotum vitam, sed qua docent, & ministrant, considerate debemus.

Item Fabianus Papa Episcopus orientalis, epist. 2.

Significatis a insuper proterque attendere, multos in ipsi honoribus ecclesiasticis non congruenter vivere sermonibus & sacramentis, quæ per eos populis ministrantur. O miseros homines, qui hos intruendo, Christum oblitiscuntur: qui & multo ante prædixit, ut regi Dei porus obtemperaret, quam imitandi videatur illi, qui b ea, quæ dicitur, non faciunt: & traditionem suam tolerans in finem, etiam ad evangelizandum cum cæteris milit. Nam Apostoli talem consuetudinem non habuerunt, nec habendam docuerunt.

C. LXXXVI. ¶ De eodem.

Item Nicolaus Papa Michaeli Imperatori, in epist. qua incipit [Proposuerunt.]

Non a quales sacerdotes Domini sint, sed quid de Domino loquantur, est vobis magnopere providendum: nec in vicariis B. Petri Apostoli vobis est attendendum, qui sint: sed quid pro correctione ecclesiarum, quid pro salute vestra satagent. Nec enim illos inferiores dicitis scribis, & Pharisæis sedentibus super cathedram Moysi, de quibus Dominus præcepit, dicens: Quæcumque dixerint vobis, observate, & facite, secundum opera vero eorum nolite facere. Ergo Imperator considera, si illos dixit audiendos, qui super cathedram Moysi sedebant, quanto potius his, qui super cathedram Petri resident, esse existimatis obaudiendum?

C. LXXXVII. ¶ Sacerdotum immunditia sacramenta nonnulla.

Item Augustinus contra Iulianum Perihæm, lib. 5. c. 102.

¶ Omnis d. declaravit in uno actu hominum eadem sacramenta sumunt, aliquidque immunditiam mundis obesse non posse. ¶ Petilianus dixit: At si quisquam carmina sacerdotis memoriter tenet, numquid inde sacerdos est, quod ore sacrilego carmen publicat sacerdotis? Augustinus respondit: Ita illud iis quasi modo quarimus, quis sit verus sacerdos, & non quid sit verum baptismum. ¶ Ut enim sit quisque verus sacerdos oportet, ut non solo sacramento, sed iustitia quoque indantur, sicut scriptum est. ¶ Sacerdotio sacerdos est, sicut fuit Pontifex Caiphas, persecutor unius & verissimi sacerdotis, quamvis ipse non sed Dei. ¶ Item pauli inferioribus. ¶ [Dixit quidam ex ipsis propriis eorum Prophetæ: [Crecentes f. semper mendaces, male bellæ, venere pigri, testimonium hoc verum est.] Si ergo Apostolus nescio cuius alienigenæ

testimonium, quia verum comperit, etiam ipse attestatus est, cur nos apud quemlibet invenerimus, quod Christi est, & verum est, etiam illi, apud quem invenitur, perverfus, & fallax est, non discernimus vitium, quod homo habet, & veritatem, quam non suam sed Dei habet? & dicimus, sacramentum hoc verum est, sicut ille ait, testimonium hoc verum est? Numquid idem dicimus, etiam ipse homo verax est, quia dicimus, sacramentum hoc verum est? & paulo post. ¶ Vos autem necesse est, ut semper eretis, quamdiu propter hominum vitia, Dei sacramenta violatis, aut nos propter Dei sacramenta, quæ in nobis violare nolumus, etiam vestri schismatis sacrilegium assumere putatis. Item. ¶ Baptismi ergo puritas à puritate, vel immunditia conscientie, sive dantis, sive accipientis omnino distindia est. Item. ¶ Memento ergo sacramentis Dei nihil obesse mores malorum hominum, quod illa vel omnino non sint, vel minus sancta sint. Item. ¶ Quæro, si non habebat Saul & Sacramenti sanctitatem, quid in eo David venerabatur? si autem habebat innocentiam, quare innocentem persequeretur? Nam eum propter sanctam unctiorem & honoravit vivum, & videlicet occisum. Et quia vel panniculum ex ejus veste præcidit, percussit corde trepidavit. Ecce Saul non habebat innocentiam, & tamen habebat sanctitatem, non vitæ suæ: (nam hoc sine innocentia nemo potest) sed sacramenti Dei, quod & in malis hominibus sanctum est. Item. ¶ Nos f. dicimus tale cuique sacrificium fieri, qualis accedit, ut offerat, & qualis accedit, ut sumat: & eos de sacrificiis talium manducare, qui ad illa tales accedunt quales & illi sunt. Itaque si offerat Deo malus, & accipiat inde bonus, tale cuique esse, qualis quisque fuerit, quia & illud scriptum est [Omnia munda mundis.] Per hanc sententiam veridicam, & catholicam etiam vos Optati sacrificio non estis polluti, si facta ejus distinebant vobis. Nam utique panis illius panis lactus erat, sub cuius iniquitatibus Africa tunc iugebat: sed panem lactus, omnibus vobis communitum esse, omnium vestrum malum schismatis facit.

¶ Gregorius h. Deo, quia tandem confessus es, posse valere invocatum nomen Christi ad aliorum salutem, etiam si à peccatoribus invocetur. Hinc ergo intellige, cum Christi nomen invocatur, non obesse aliorum salutis aliena peccata.

¶ Vitz suæ] Significatur, sed unctio: qua voces abfunt ab omnibus vestris Gratians exemplaribus, licet in codicibus etiam B. Augustinus in scriptis legatur.

C. LXXXVIII. ¶ Etiam per malum ministrum dona Dei ad eos perveniunt, qui cum fide accipiunt.

Idem in psalmo 10. in ver. [Iustus autem quid fecit?]

¶ Christus i quid fecit vobis, qui traditorem suum tanta patientia perulit, ut ei primam & Eucharistiam consecratam manibus suis, & ore suo commendatam, sicut cæteris Apostolis, traderet? Quid vobis fecit Christus, qui eundem traditorem suum, quem diabolum nominavit, qui ante traditionem Domini, nec oculis Dominicis fidem potuit exhibere, cum cæteris discipulis ad prædicandum regnum cælorum misit, ut demonstraret, dona Dei pervenire ad eos, qui cum fide accipiunt, etiam si talis sit, per quem accipiunt, qualis Iudas fuit?

C. LXXXIX. ¶ Sacramenti Episcopi malitia non nocet.

Item Gregorius.

¶ Non nocet malitia Episcopi, neque ad baptismum infans, neque ad ecclesie consecrationem: quia

a Aug. in h. 30. de panis. b Matth. 23. c Anst. l. 6. c. 27. f. 10. p. 2. d Algeri l. 3. c. 11. p. 2. e. 10. p. 2. f. 10. p. 2. g. 10. p. 2. h. 10. p. 2. i. 10. p. 2. k. 10. p. 2. l. 10. p. 2. m. 10. p. 2. n. 10. p. 2. o. 10. p. 2. p. 10. p. 2. q. 10. p. 2. r. 10. p. 2. s. 10. p. 2. t. 10. p. 2. u. 10. p. 2. v. 10. p. 2. w. 10. p. 2. x. 10. p. 2. y. 10. p. 2. z. 10. p. 2.



baptisina a Deo datur, non ab homine venit, sic & Eucharistia, & omnia, quae unquam in altari ponuntur, non ab homine, sed a Deo sanctificationem accipiunt.

Sed obicitur illud Hieronymi in Sophianam, c. 3. C. XC. Non verba, sed merita sacerdotum. Eucharistiam faciunt.

Sacerdotes, a qui Eucharistia servunt, & sanguinem Domini populo eius dividunt, impie agunt in legem Christi, putantes Eucharistiam, imprecantis facere verba, non vitam, & necessariam esse tantum: solentem orationem, & non sacerdotum merita, de quibus dicitur h. [Et sacerdos, in quo facit macula, non accedet offerre oblationes Domino.]

C. XCL. Tanto facilius sacerdotes exaudiuntur, quanto apud Deum sunt digniores. Item Alexander epist. 2.

Ipsi e sacerdotibus pro populo interpellant, & peccata populi comedunt, quia suis precibus, & oblationibus ea delent, atque consumunt: qui quanto digniores fuerunt, tanto facilius pro necessitatibus, pro quibus clamant, exaudiuntur.

C. XCII. Non adeit sacramentis Spiritus Sanctus, quae per criminosa manum frantur. Item Gelasius Episcopus.

Acroscanda a religio, quae catholicam continet disciplinam, tantam sibi reverentiam vindicat, ut ad eam quilibet, nisi pura conscientia, non audeat pervenire. Nam quomodo ad divini mysterii consecrationem coelestis spiritus invocatus & adveniet, si sacerdos, & qui cum aedificat deprecatur, criminosis plenius actionibus reprobatur.

C. XCIII. Manus immanda, tacta inquinant, non mundant. Item Gregorius in regesto lib. 8. epist. 24.

Necessa est, ut esse munda studeat manus, quae diluere fortes curat: ne tacta quaeque deterius inquinat, si fordida ipsa thesauris h. lutum tenet: scriptum est namque est. [Mundamini, qui fertis vasa Domini.] Domini etenim vasa ferunt, qui proximorum animas ad interiora h. perducendas, in conversationis suae exemplo suscipiunt.

C. XCIV. Aequi servandum est verbum Christi, & corpus Christi. Item Augustinus lib. 8. homilium, homil. 26.

Interrogo vos fratres vel fratres: dicite mihi, quid vobis plus esse videtur, verbum Dei, an corpus Christi? Si verum vultis respondere, hoc utique dicere debetis, quod non sit minus verbum Dei, quam corpus Christi? Et ideo quantum sollicitudine observamus, quando nobis corpus Christi ministratur, ut nihil ex iplo de nostris manibus in terram cadat, tanta sollicitudine observemus, ne verbum Dei, quod nobis erogatur, dum aliud aut cogitamus, aut loquimur, de corde nostro peccat: quia non minus erit, qui verbum Dei negligenter audierit, quam ille, qui corpus Christi in terram cadere negligentia sua permiserit.

C. XCV. De eodem. Item lib. 4. de Trinitate, c. 14.

Neque potest id esse offerri, nisi per sacerdotem iustum & sanctum, nec nisi ab eis accipiatur, quod offertur, pro quibus offertur, atque id sine vitio sit, ut pro vitiosis mundandis possit offerri. Hoc certe omnes cupiunt, qui pro se offerri sacrificium Dei volunt.

a. Ivo p. 2. c. 110. b. Levin. c. 1. Ivo p. 2. c. 89. c. p. 6. c. 45. d. Ivo p. 2. c. 90. e. p. 6. c. 110. e. al. ad vocat. f. al. etiam. g. Et Pauc. p. 2. c. 2. h. al. in sequens. i. Esa. 52. k. al. in interna sacrificia. l. al. in externa sacrificia. 1. Ivo p. 2. c. 106. m. Ivo p. 2. c. 107.

Non vira sacerdotum Eucharistia necessaria esse dicitur, non consecrationis, sed effectus intelligendum est. Non enim effectus salutis confertur ei, quem merita faciant indignum: potius computatur in eo illud Apostoli. [Qui a manducato corpore Domini, & eius sanguinem bibit inique, iudicium sibi manducato & bibito.] Ergo contra eos, qui crebra oblatione sacrificii se putant posse nutrire, non cessante impietate agere in legem Dei, intelligitur illud dicitur Hieronymi. b. Quod verus sacerdos, etiam si vitiosus fuerit, non pro officio sui dignitatem gratiam transfundat hominibus, sicut statuit Augustinus in lib. quae sequuntur, c. 11.

C. XCVI. Sacerdotes nomen Domini invocant, Dominus autem benedictionem praestat.

Illum e est a Deo in Numeris d. ad Moysen. Aaron sacerdos: [Vos ponite nomen meum super filios Israel: ego Dominus benedicam eos.] ut gratiam traditio per ministerium ordinantis transmittat hominibus: nec voluntas sacerdotis obesse, aut potius se possit, sed meritum benedictionem possentis. Quae autem sit dignitas ordinis sacerdotalis, hinc auctorimus. Dicitur enim de nequissimo Capta interfecto Saluatoris, inter cetera. [Hoc e autem a Deo ipso non dixit, sed cum esset princeps sacerdotum cum illius, prophetauit.] per quod ostenditur spiritum gratum non personam sequi aut digni, aut indigni, sed ordinationem traditionis, ut quavis aliquis boni mens sit, non tamen possit benedicere, nisi fuerit ordinatus officium ministerii exhibeat. Dei autem est, cunctis tribuere benedictionis.

Quod vero per haereticos sacramenta dignitate ministrantur, caret effectus, improbat auctoritate Anastasia Papa ordinatum Acacii, quoniam haereticus, ut ratum approbatione tunc eis, quod post damnationem suam baptizavit, vel ordinatum multo recte personam vocasse asserat. Sed hoc i cum illis non canonice, imo contra decreta synodum praedecessorum scriptum fuit: Felix & Gelasius, qui Acacium ante Anastasia non communicaverunt, & Hormisdas, qui ab ipso Anastasia non communicatum Acacium damnavit. Unde etiam ab ecclesia Romana perdidit, & a Deo fuisse percussus legitur in epistola Romanorum Pontificum, hoc modo [Anastasia f. fecundus naturae manus, &c.] Requere retro in tractatu decretorum epist. 110.

1. Sed hoc cum ] Supra dist. 19. c. Anastasia, quod est inmerito reprehensum esse Anastasia, & ceterum, quae ipse de Acacia scripsit & recevit.

C. XCVII. Qui recedit ab ecclesia, nec baptismum, nec ius dandi amittit. Item obicitur illud Augustini lib. 2. contra epist. Pammachii c. 23.

Quod & quidam dicunt, Baptisina, quod ius amittit, non amittit, qui recedit ab ecclesia, sed ius dandi quod accepit, amittit, multis modis apparet frustrari & inaniter dici. Primum, quia nullus dicitur causa, cur ille, qui baptismum amittit, non potest, ius dandi amittere possit. Visusque enim ius dandi datur, illud, cum baptizatur, illud, cum ordinatur, ideoque a catholico utrumque non licet iterari. Quod si quando ex ipsa parte venientes etiam, propter bono pacis, correctio h. schismatis errore succumbent, est visum est opus esse, ut eadem officia generentur, quae gerebant, non sunt rursus ordinandi, sed licet iterum in eis, in ordinatio manit inrogari, quia non potest iterari.

a. 1. Ornat. b. Sup. ea. sacerdotem. c. Ivo p. 2. c. 106. d. Nov. 6. e. Ioann. 1. f. Sup. ad. d. Panorm. 1. c. 70. d. Nov. 6. e. Ioann. 1. f. Sup. ad. d. cap. 7. g. Sent. 4. dist. 25. Alg. lib. 3. cap. 10. Panorm. lib. 2. c. 106. h. Ivo part. 2. cap. 97. Panorm. lib. 2. cap. 97. i. al. ordinati.



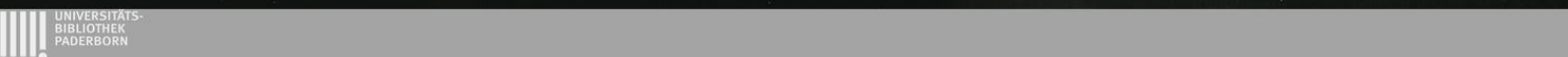
sione fuerat vitium (quod unitate a pacis est correctum) non in sacramentis, quæ ubique sunt, ipsa vera sunt. Et cum expedire hoc videatur ecclesie, ut præpositi eorum venientes ad catholicam societatem, honores ibi suos non admittant, non eis tamen ipsa ordinationis sacramenta detrahantur, sed manent super eos. Ideoque non eis in populo manus imponitur, ne non homini, sed ipsi sacramento fiat iniuria. & infra: ¶ Sicut autem habent in baptismo, quod per eos dari possit, sic in ordinatione iudicandi: utrumque quidem ad perniciem suam, quamdiu charitatem non habent unitatis: sed tamen aliud est, prolixius non habere, aliud, perniciosè habere, aliud, salubriter habere. Quidquid non habetur, dandum est, cum opus est dari: quod vero perniciosè habetur, per correctionem depulsa pernicie, agendum est, ut salubriter habeatur. Quamquam, enim laicus aliqua pernicie dederit necessitate compellitur, quod cum ipse acciperet, dandum esse addidit, nescio, cum ipse quicumque dixerit esse repetendum. Nulla enim cogente necessitate si fiat, alieni muneris usurpator est. Si autem necessitas urgeat, aut nullam, aut veniale delictum est. Sed est nulla necessitate usurpator, & a quolibet cuilibet datur, quod datum fuerit, non potest dici non datum, quamvis rectè dici possit illud datum. Illicitum ergo usurpationem corrigit remittentis & penitentis affectus. Quod si non correxerit, manebit ad penam usurpatoris quod datum est, vel ejus, qui illicite dedit, vel ejus, qui illicite accepit: non tamen pro non dato habebitur. Neque ulla modo per devotum militem, quod si privatis illud datum est, signum regale violabitur. ¶ Si enim aliqui furtim, & extraordinariè, non in monetis publicis, aurum vel 3 argentum, percutiendo signaverint, cum fuerit deprehensum, nonne illis puniatis, aut indulgentia liberatis, cognitum regale signum thesauri regalibus coegerit inferri? & postea post. ¶ Si forte illum militis characterem in corpore suo, non militans pavidus exhorruerit, & ad clementiam Imperatoris confugerit, ac prece iusta impetrata iam venia militatæ coepit, namquid homine liberato, atque correcto, character ille repetitur: an non potius agnitus approbatur? An forte minus hærent sacramenta Christiana, quam corporalis hæc nota, cum videamus nec apostatas ceteræ depernitate, quibus utique per penitentiam redeuntibus non restituitur, & ideo amiri non posse iudicari? & paulo post. ¶ De his, qui ab ecclesia unitate separati sunt, nulla iam questio est, quin & habeant, & dare possint, & qui perniciosè habeant, perniciosèque tradant extra vinculum pacis. & infra. ¶ Neutri sacramento iniuria faciendæ est. ¶ Sicut non rectè habent, qui ab unitate discedunt, sed tamen habent, & ideo redeunt e nee reddunt; sic etiam non rectè dat, qui ab unitate discedit: sed tamen dat; & ideo, quod ab eo accepit, venient ad unitatem non iteratur. & infra. ¶ Sicut redeunt non reddunt, quod & foris habeant, sic venient referendum non est, quod etiam foris accepit. Vnde consequenter intelligitur perversionem hominum esse corrigendam, sanctitatem autem sacramentorum in nullo perverio esse violandam. Conficit enim eam in perveris, & fœderatis hominibus, sive eis, qui intrus sunt, sive in eis, qui foris sunt, impollunt atque inviolabiliter permanere, & quia dicitur: cum illa impolluta permanent: sed in bonis permanent ad premium, in malis permanent ad iudicium. & infra. ¶ Quomodo a catholicis non clarificatum Deum, qui promissa ejus nullis hominum fœleri-

bus, quominus implerentur, impedire posse confidunt? qui sacramenta ejus tam debita veneratione profectantur, ut ea, si etiam ab indignis tractata fuerint, illis sua perveritate damnatis, illa innumera sanctitate permanere demonstrentur.

¶ Quod accepit] Sic etiam Algerus, licet paulo aliter habeat originale.  
 ¶ Neque illo modo] Hec usque ad verbum, violabitur, addita sunt ex originali: ex quo etiam alius loci caput hoc locupletatum est.  
 ¶ Vel argementum] In eodè libro B. Augustini impressi sequitur, sed as: in duobus autem manuscriptis Veronensibus, vel as.  
 ¶ ps. Ex his verbis Augustini constat, in omnibus tam apostatis, quam hereticis, vel damnatis permanere Christi sacramenta vera, quantum ad se, & sancta, & nisi penitentia, vel indulgentia fuerit, ad damnationem usurpatoris pervenient, vel habentis, vel dantis, vel accipientis. Quod ergo profectè, quod vera & sancta sunt, cum usurpatoris suaque permanent, ac si essent mala & nociva? Crasus aurum furtivè, & aurum bibit: aquè perit vero aurum, sicut vero vinum. ¶ Item a aurum aquè verum est in arce facti, sicut in thesauri regi. Sed a fure, quia illicite habetur, illicitè datur, vel accipitur: à rege autem licitè habetur, licitè datur, & accipitur: idè ipsi fur, & communicator furti (nisi forte de conscientia furti se purgaverit) ut perhibet Gelasius ad Anastasium Imperatorem, uterque iustus & dignè damnabitur. ¶ Opponitur ceterum heic fontem Augustini: potestas danti baptismi, & ius consecranda Dominici corpus, & legendi sacros ordines, plurimum inter se differunt. Susceptus enim, vel depositus sacerdos, nulla ei relinquunt potestatem consecranda. Sacramentum tamen baptismi non scilicet a sacerdote deposito, vel laico ecclèstico, verum etiam ab heretico, vel pagano, si ministratum fuerit, nulla reiteratione violabitur: nulla autem ratio fuit, ut inter sacerdotes habeantur, qui de manibus laici, vel pagani oleum sacra (non excoeranda) unctum assument. Non ergo consequenter colligitur, ut si recedentibus à fide ius baptizandi relinquatur, potestas etiam distribuendi sacros ordines relinquatur, quomodo unctum potestatem proveniat. Degradatus enim Episcopus potestatem distribuendi non amittit. ¶ Sed 1 ne Augustinum in hac sententia ordines sacros, aliquid esse executionem illius potestatis. Qui enim intra unitatem catholicæ ecclèsie constituti, sacerdotalem, vel Episcopalem unctum accipiunt, officium, & executionem sui officii ex consecratione adipsos sunt. Recedentes vero ab integritate fidei, potestatem acceptam sacramento tenent, officiumque potestatis privatur: sicut conjugati ab invicem discedentes, conjugium semel initum non dissolvunt: ut opere tamen conjugati inveniantur alieni. ¶ De his ergo, qui accepta sacerdotali potestate ab unitate catholice ecclèsie recedunt, loquitur Augustinus, non de illis, qui in schismate vel heresi postea sacerdotalem unctum accipiunt. Alioquin esset contrarius Chalcedonensè b. concilio, in quo ordinati à schismaticis in nullo proficere iudicantur, & Innocentio, qui ordinatos à ceteris hereticis, per pravam manus impositionem, solam damnationem, & capiti vulnus officio restatur. ¶ Quomodo possit generaliter dici, sacramenta, quæ apud hereticos non aliter, quam in ecclèsia Dei celebrantur, vera & recta esse, quantum ad se, falsa vero & inania quantum ad effectum, & in his, à quibus male tractantur, & in illis, à quibus male suscipiuntur. Nec mirum. Ipsa enim salus nostra buccellam c. luda dedit: statim cum buccella non bonus, sed malignus spiritus intraret, quare? non quia bonus non daret bonum: sed quia malus male accepit bonum: sicq; bonum effectum bonum non habuit, quia, ubi illud faceret, non invenit

a. d. unitatis pacis. b. alius percutit. c. addo c. 111. infra eadem. d. Exod. 2. lib. 12.

a. Alg. 13. c. 12. b. Sup. ead. c. si quis Episcopus. c. sup. ead. c. qui perfectissimè. d. c. 10. 12.





prædictis profus expiere moliantur, quò vel paupertate cogente deterriti, vel indignatione revocati, redemptionis suæ causâ adire desipiant certum habentes, quòd qui prohibita deprehensi fuerint admisisse, vel commissâ non potius sua sponte contexerint, periculum subituri proprii sint honoris.

CAP. C. ¶ *Accipiente gratiam a communione pretium exigi non debet.*  
Item ex sexta synodo. cap. 27.

N<sup>o</sup> nullus à Episcopo, aut Presbytero, aut Diacono, qui sacram dispensat communionem, à percipiente gratiam i communionis aliquid pretium exigat. Neque enim venditur gratia, neque pro pretio gratiam Spiritus Sancti damus, sed dignis munere sine defraudatione participare concedimus. Si quis verò eorum, qui connumerantur in cleo, ab eo cui sacram communionem dispensat, aliquid pretium exegerit, deponatur, sicut imitator simoniacæ fraudis.

¶ *Gratiam* Sic etiam Ivo. In uno vetusto Gratiani edico est gratia communionis, quod græcè λέξιμι magis conuenit: *μαγε & πιστοζορ & διακοζιλον & τὴν τριωνοπι μεταδιδωμεν χροσ, & οβολο, ἢ αὐτο. τὸ οβωλο, id est, ab eo qui percipit communionem, ejusmodi participationis gratia, obolos, vel aliam quamvis speciem exigat. Sicut etiam alie nonnullæ varietates non magni ponderis.*

C. CI. ¶ *Minera inuisibilis gratie questibus non sicut comparanda.*  
Item ex concilio Toletano. XI. c. 27.

Q<sup>u</sup>idquid e inuisibilis gratia consolatione i tribuitur, nunquam e questibus, vel quibuslibet præmijs venditari penitus debet, dicente d' Domino [Quod gratis accepistis, gratis date.] Et ideo quicunque deinceps in ecclesiastico ordine constitutus, aut pro baptizandis, consignandisque fidelibus, aut collatione, chrismatibus, vel promotionibus graduum preia questilibet, vel præmia (nisi i voluntarie oblata) pro huiusmodi ambitione susceperit, equidem, si sciente loci Episcopo tale quidquam à subditis perpetuam fuerit, idem Episcopus duobus mensibus excommunicationi subiacet, pro eo quòd à scita mala contexit, & correctionem necessariam non adhibuit. Sin autem futurum quispiam, eodem nesciente, pro supra dictis quocunque capitulis accipiendum esse sibi crederit, si Presbyter est quatuor mensium excommunicatione plectatur, si Diaconus, trium; si subdiaconus verò, vel clericus his cupiditatibus feruens, & i competenti pœna, & debita excommunicatione plectendus est.

¶ *Consolatione* In concilio olim Colonia, ac Lutetia impressis, duobus ipsorum codicibus Vaticanis, uno Regiæ catholici, & apud Iuvenem legitur collatione: sed vò glossam non est emendationem.

¶ *Nunquam questibus* Eodem codice Regio legitur, nummorum questibus, vel quibuslibet præmijs venditari penitus non debet: in alia verò supra citata, nunquam questibus.

¶ *Nisi* Al eodem codice Regio abest dictio ista, nisi, ita ut in his casibus voluntarias etiam oblationes prohibeat: sicut de baptismo in concilio Eliberitano est constitutum, nisi à ead. emendatione. & de facis ordinationibus in concilio Tridentino sess. 21. c. 1. In alio tamen codicebus est ipsa dictio, nisi.

¶ *Quòd scita* Antea legebatur, in conscientia mala. Emendatum est ex codice Regio, & Ivone, in concilio verò impressu variè legitur.

¶ *Et competenti* In vulgatis legebatur, pro arbitrio competenti pœna, sublata sunt voces, pro arbitrio, quia in vetustis exemplaribus, in concilio impressis, & manu-

a al. gratia. b Ivo p. c. 27. c Ivo p. l. c. 27. & part. 1. d. 220. d. Matth. 10.

Scriptis, & apud Iuvenem non habentur, neque aucter glossa agnoscat.

¶ *Emendata est inscriptio* ex aliquo vetustis codicibus, Nam in vulgatis erat, ex Carthagenensi quarto, in quo non habetur.

C. CII. ¶ *Nihil à sacerdotibus exigatur pro balsamo, quòd in Christianitate ponitur.*  
Item ex concilio Bracarensi. 2. c. 4.

P<sup>l</sup>acuit, ut nullus Episcoporum pro medico balsami, quòd benedictum pro baptismi sacramento per ecclesias datur, quia singuli a tremissem pro ipso exigere solent, nihil ulterius exigatur: ne forte, quòd pro salute animarum per invocationem Sancti Spiritus consecratur, sicut Simon b magus donum Dei pecunia voluit emere, ita nos vendantes damnabiliter venundemur.

C. CIII. ¶ *Non est aliquid exigendum ab iis, qui infantes suos ad baptizandum adducunt.*  
Item ex eodem, cap. 7.

P<sup>l</sup>acuit, ut unusquisque Episcopus per ecclesias suas hoc præcipiat, ut hi, qui infantes suos ad baptismum offerunt, si quid voluntarie pro suo offerunt voto, suscipiatur ab eis. Si verò per necessitatem paupertatis aliquid non habeant, quòd offerant, nullum eis pignus violenter tollatur à clericis. Nam multi pauperes hoc timentes, filios à baptismis retrahunt: qui si forte, dum differuntur, sine gratia baptismi de hac via recesserint, necesse est, ut ab illis eorum perditio requiratur, quorum spolia perimelcentes, à baptismi gratia se retraherunt.

C. CIV. ¶ *Qui baptizatur, nulli nummos in concham mittat.*  
Item ex concilio Eliberitano, c. 48.

E<sup>m</sup>endari placuit, ut qui baptizantur (ut fieri solebat) nummos in concham non mittant: ne sacerdos, quòd gratis accepit, pretio distrahere videatur. Neque pedes eorum lavandi sunt à sacerdotibus, vel clericis.

C. CV. ¶ *Pro perceptione baptismi, vel chrismati aliquid exigendum debet.*  
Item ex concilio Triburienfi.

D<sup>i</sup>ctum e est solere in quibusdam locis pro perceptione chrismatibus nummos dari, similiter pro baptismis, & communionem. Hoc simoniacæ hæresis semen detectata est sancta synodus, & anathematizavit, & ut de cætero nec pro ordinatione, nec pro chrismate, vel baptismis, vel pro balsamo, nec pro sepultura, vel communionem quidpiam exigatur, statuit; sed gratis dona Christi gratuita dispensatione donentur.

C. CVI. ¶ *Non pro dedicandis basilicis, vel pro cæteris sacramentis ecclesie conferendis aliquid exigi debet.*  
Item ex concilio Cabilonenfi, tempore Caroli Magni, c. 16.

S<sup>t</sup>atuimus, d ut sicut pro dedicandis basilicis, & dandis ordinibus nihil accipiendum est, ita etiam pro balsamo, sive luminaribus emendis, nihil Presbyteri christiana accipiendi. Episcopi itaque de facultatibus ecclesie balsamum emant, & luminaria singuli in ecclesiis suis concinnanda provideant.

¶ *Sicut ergo* has sacramenta licet simoniacè ministrantur, tamen benedictioni effectum conferunt accipienti: sic & sacerdotis uolito, licet simoniacè ministrantur, suo tamen non debet carere effectu. Sed, sicut supra e

a al. à singulis tremisse exigi. b Ab. d. c. Bar. l. 4. cap. 101. Ivo p. l. c. 27. d. Bar. l. 4. c. 27. Ivo p. l. c. 27. Pann. l. c. 27. e. sup. cap. 27. simonem. 27. 4. sed notandum.



C. CXIV. De multiplici genere simonia-  
corum.

Hic beatus Gregorius in Evangeliorum tractatu  
hinc. c. in fine exponit, dicens.

¶ Vnt a nonnulli, qui quidem numerorum præmia  
ex ordinatione non accipiunt, & tamen sacros ordi-  
nes pro humana gratia largiuntur, atque de largita-  
te eodem, laudis solummodo retributionem querunt.  
¶ Hi minimam, quod gratis acceptum est, gratis non tri-  
buunt, quia de impenso officio sanctitatis, numerum  
esperant favori. Vnde bene, cum iustum vitium de-  
scriberet. Propheta, b ait [ Qui excutit manus suas ob  
omni munere. ] Neque enim dicit, qui excutit manus  
suas à munere, sed adiunxit [ ab omni. ] quia aliud est  
munus ab obsequio, aliud munus à manu, aliud munus  
à lingua. Munus quippe ab obsequio est subjectio &  
indebita impensa. Munus à manu pecunia est. Munus à  
lingua, favor. Qui ergo sacros ordines tribuit, tunc ab  
omni munere manus excutit, quando in divinis rebus  
non solum nullam pecuniam, sed etiam humanam gra-  
tiam non requirit.

C. CXV. De æternam damnationem iuveniet,  
qui quilibet munere ad sacros ordines  
accedit.

Idem in regesse.

¶ Siqui neque sanctis tollens moribus, vel neque à  
clero, populoque voratus, vel pulsatione coactus,  
impudenter Christi sacerdotium iam quolibet facinorose  
pollutus, iniusto cordis amore, vel fordidis precibus oris,  
sive comitatu, sive manuali servitio, sive fraudulento  
municulo episcopalem, seu sacerdotalem, non lucro  
animarum, sed inanis gloriæ avaritia fultus, dignitatem  
acceptit, & in vita sua non sponte reliquerit, eumque  
imperata i mors penitentem non invenerit, proculdubio  
in æternum peribit.

¶ Imperata [ Iniquique verisimili Gratiani codicibus legi-  
tur, in altera mors penitentia.

C. CXVI. De Pro ordinationibus nihil omnino  
accipitur.

Hinc idem Gregorius Iohanni Cœmbrhoram Episcopo,  
lib. 4. epist. 35. sic cap. 99. scribit.

¶ De ordinationibus aliquid accipere sub districta  
interdictione vetuitur. Oportet ergo, ut neque per  
commodum, neque per gratiam, aut quorundam sup-  
plicationem aliquos ad sacros ordines consentiaris, vel  
permittaris adduci.

C. CXVII. De prece, nec peccato, nec gratia, nec  
supplicatione aliqui ad sacros ordines  
accident.

Item auctores Episcopi per Eladum e provinciarum consi-  
stentiis, ead. lib. epist. 36. sic cap. 100.

¶ Vibuedam f narratibus agnovi, quod in illis  
partibus nullus ad sacrum ordinem sine commo-  
datione perveniat. Quod si ita est, siens dico, gemens  
denuntio, quia cum sacerdotalis ordo intus cecidit, for-  
tis quoque diu stare non poterit. ¶ Scimus quippe ex  
Evangelio, & quid redemptor noster per semetipsum  
fecerit: quia, ingressus in templum cathedras venden-  
tium columbas evertit. Columbas quippe vendere est  
de Sancto Spiritu (quem sibi consubstantialem Deus o-  
mnipotens per impositionem manuum hominibus tri-  
buit) commodum temporale percipere. Ex quo, ut præ-  
dixi, immutur, quid sequatur: quia, qui in templo Dei  
columbas vendere præsumperunt, eorum, Deo judi-  
ce, cathedre ceciderunt. ¶ Qui videlicet error in sub-

a Anst. l. 6. c. 1. b. Bar. l. 1. c. 1. 3. l. 2. c. 1. c. 86. Pennorm.  
l. 3. cap. 12. b. Efa. 32. c. al. servitus. d. Sup. di. 100. c.  
novit. Anst. l. 6. cap. 92. Polyb. l. 1. c. 1. e. al. Helodam. f. Et  
eud. l. 1. c. 11. & 1. c. 7. Bar. l. 2. c. 21. l. 1. c. 106. g. Matth. 21.

ditis cum augmento propagatur. Nam ipse quoque,  
qui ad sacrum ordinem perducitur, iam in ipsa prove-  
ctus sui radice vitiat, paratior est aliis vendere, quod  
emittit. Et ubi est, quod scriptum est? [ Gratis & acceptis,  
gratis date. ] Et cum primo contra sanctam ecclesiam  
simoniaca hæresis sit exorta, cur non perpenditur, cur  
non videtur, quia eum, quem quis cum pretio ordinar,  
provehendo agit, ut hæreticus fiat? Ideoque hortamur  
ut nullus vestrum denud hoc fieri patiatur, sed neque  
gratia alicuius, neque supplicatione, aliquos ad sacros  
ordines audeat promovere, nisi eum, quem vitæ & actio-  
nis qualitas ad hoc dignum esse monstraverit. Nam si  
aliter factum denud fensimus, districta & canonica il-  
lud noveritis ultione compelli.

C. CXVIII. De Ad Episcopalem honorem nullus  
per ambitum accedat.

Item Symmachus ad Cesarium, epist. 1. c. 5.

¶ Nullus b itaque per ambitum ad episcopalem hono-  
rem permittatur accedere. Nam cum hic excessus  
in laica conversatione culpetur, quis dubitat, quin reli-  
giosis, & Deo servientibus incuriat opprobrium?

C. CXIX. De eodem.

Item Gregorius Ad edata Episcopo, lib. 2. in-  
dult. 11. epist. 47.

¶ Estote ergo præcipue in ordinatione solliciti, & ad  
sacros ordines e nisi provectiores atate, & riu-  
dos opere nullatenus admittatis, ne forte semper esse  
desinant, quod immature esse festinant. Eorum enim,  
qui in sacro sunt ordine collocandi, prius vitam, more-  
que discunt, & ut dignos huic officio adhibere pos-  
sint, non vobis potentia, aut supplicatio quarumlibet  
subrepat personarum. Ante omnia autem cautos vos  
esse oportet, ut nulla proveniat in ordinatione venalita-  
tis: ne (quod ablit) & ordinatis, & ordinantibus pericu-  
lum majus imminuat. Si quando igitur de his tracta-  
ri necesse est, graves, expertosque viros consiliis d ve-  
stris adhibere participes, & cum eis communi de hoc de-  
liberatione pensate.

¶ Caput hoc duobus locis, ubi usum est expeditur, occupatum  
est ex originali.

C. CXX. De Neque favore, neque venalitate  
ad sacros ordines quisquam promo-  
veatur.

Idem Columbo Episcopo, lib. 2. indult. 11. epist. 47.

¶ Veri e ad sacros ordines nullatenus admittantur, ne  
tantò periculosus cadant, quanto citius confende-  
re ad altiora festinant. Nulla sit in ordinatione venali-  
tas; potentia, vel supplicatio personarum nihil adver-  
sus hæc, que prohibemus, obvineat. Nam proculdubio  
Deus offenditur, si ad sacros ordines quisquam non ex  
merito, sed ex favore (quod ablit) aut ex venalitate pro-  
vehitur.

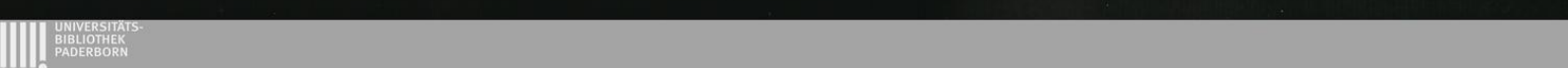
¶ Contra idem Gregorius quibusdam supplicanti-  
bus, ut  
nam acolythum, & alterum Diaconum legitur ordinasse: sic  
ipse scribit lib. 7. indult. 1. epist. 2. Petro 1 Episcopo Cosice inter  
cætera.

¶ [ Petro ] In codicibus impressis epistola unde caput hoc  
sumptum est, inscribitur Chrylanto Episcopo. Verum in  
codice pervenisse Vaticanum, eandem epistolam, inscribitur Petro  
Episcopo per Corsicam. Anselmus autem eodem modo ha-  
bet ac Gratianum. Ad Petrum Episcopum Alexandria de Cor-  
sica legitur epistola alia quinto libro c. 122. quæ novis sit fortasse men-  
dam in voce, Alexandria, & scribentium videatur, Ale-  
xia.

C. CXXI. De Episcopo intervents, Papa qua-  
dam acolythum ordinavit.

¶ Latorem f præsentium per intercessionem & sanctitatis

a Matth. 10. b. Anst. l. 6. cap. 6. c. al. ordines aspra-  
re, nisi orig. d. al. consilia vestri. e. Anst. l. 6. c. 46. f. Anst.  
l. 7. c. 79. g. al. pro intercessum.



veittra acolythum fecimus, quem ad obsequia vestra tranfmisimus, ut si in lucrandis animabus amplius seruiret, proficere amplius possit.

C. CXXXII. *¶* Quisquis in Romana ecclesia sacrum ordinem accepit, ab ea ulterius egredi non poterit.

Idem Helia presbytero & abbati, lib. 4. epist. 30. f. 4. 74.

Illum a vestrum b Epiphanium mandatis, ut ad sacrum ordinem provehere deberemus, vobisque transmittere. Sed in uno vos audivimus, in alio autem minime audire potuimus. Diaconus quidem factus est. Sed quisquis semel in hac ecclesia ordinem e accepit, egrediendi ex ea ulterius licentiam non habet. Si ergo vos videre non potuit, hac ex re consolationem habeo, quia in filio vestro requiesco.

Non itaque quorumbet precibus ordinationes facta, falsa disjuciantur, sed he demum, que precibus ordinanda, vel eius amici, non spirituali, sed carnali affectu porrectis sunt, cum alia futura non essent: quas non charitas interveniens, sed ambiguitas supplicium torquet. Non solum autem clericis cupiuntur Episcopi summus Pontifex in ecclesia Romana vales ordinare, verum etiam opportunitate exigente monachos, & quolibet clericum convocare potest, & mutare.

C. CXXXIII. *¶* De eodem.

Unde Nicolaus Papa Michaeli Imperatori in epist. que incipit [Proposueramus.]

Per a principalem beatorum Apostolorum Petri & Pauli potestatem, jus habemus, non solum monachos, verumetiam quoslibet clericos de quacunque diocesi, cum necesse fuerit, ad nos convocare, atque ecclesiasticis exigentibus opportunitatibus invitare.

is ps. *¶* Quilibet ergo manere interveniente falsa disjucatur ordinatio. Sic utem pretio interveniente sacri ordinis non sunt restituendi, ita nec restituendi. Vi enim ait beatus Ambrosius, sacri ordinis nec pretio sunt emendi, nec redimendi.

C. CXXXIV. *¶* Pretio interveniente sacerdotale officium non restituitur.

Hinc etiam Gregorius VII. ait lib. 6. reg. in concilio habito anno Domini 1071. pontificatus sui 6. c. 10.

Nvllus e Episcopus gravamen, seu fervile servitium ex usu contra ecclesiasticam normam abbatibus, seu clericis suis imponat, vel interdictum sacerdotale officium pretio interveniente restituat. Quod si fecerit officii sui periculum subeat.

Qui autem pecuniam accipiunt, ut ordinanda sacri ordinis ministrant, vel ut canonice electioni assensum non prebent, aut ecclesiam edificandam, vel conferendam lapidem benedictum, vel consecrationem subtrahant, multi argumentis accepta pecunia rei, & infames esse probantur.

C. CXXXV. *¶* Sacrilegi sunt iudicandi, qui ecclesiam Dei non permittunt regulariter ordinari.

Ait enim Paschalis secundus.

Sunt quidam, qui vel violentia, vel favore non permittunt ecclesias regulariter ordinari. Hos etiam decernimus ut sacrilegos iudicandos.

C. CXXXVI. *¶* De eodem.

Codici lib. 9. ad legem Juliam repetundarum, Imp. Gratian. Valentin. & Theodosius.

Ivhemus, f & hortamur, ut si quis forte honorarium, decurionum, possessorum, postremo etiam colonorum, a cuiuslibet ordinis iudice fuerit aliqua ratione concessus, si quis sit de iure venalem fuisse sententiam.

*a* Anselm. l. 7. c. 72. *b* nostrorum. *c* orig. *e* ad sacrum ordinem d. 7. 9. 9. 1. per principalem. Anselm. c. 71. *e* lib. 2. c. 14. *e* Fulg. 4. tit. 21. *f* Tit. 17. 4. 9. In codic. Theod. lib. 9. c. 14.

tentiam, si quis poena vel pretio remissam, vel vitio cupiditatis ingentiam, si quis postremo quacunque de causa improbum iudicem potuerit approbare, is vel administrante eo, vel post administrationem depositum in publicum prodeat, crimen defert, delatum approbet, cum probaverit, & victoriam reportaturus, & gloriam.

C. CXXXVII. *¶* De eodem.

Item in digestis lib. 3. titulo de calumniatoribus, a le. prima [Vlpianus lib. 10. ad Edictum.]

IN eum, qui ut calumnias causa negotium faceret, vel non faceret, pecuniam dicitur b accepisse, intra annum i utilem, in quadruplum eius pecunie, quam accepisse dicitur, post annum simpli e in factum actio dicitur. *¶* In hac & sequentibus legibus, que ex ff. etantur, repetitio tunc ex veris exemplaribus Gratiani, que cum Paulis Florentinis valde conveniunt.

i *¶* Vitium] Hac dicitur non esse in antiquis codicibus Gratiani, neq. in Pandectis, sed ob glossam non esse sublata.

C. CXXXVIII.

Idem lib. 47. tit. 13. 2. de concussione. [Macer. lib. 1. publicorum iudic.]

Concessionis iudicium publicum non est. Sed si idem pecuniam quis accipit, quod crimen minime e potest iudicium publicum esse ex senatusconsulto, quibus poena legis Cornelie teneri iubetur, qui in satisfactionem innocentium coierit, quive ob accusandum vel non accusandum, denuntiandum, vel non denuntiandum testimonium, pecuniam acciperint.

C. CXXXIX. P A L E A.

Idem lib. 47. tit. 11. ad legem Iuliam repetundarum, l. 3. [Macer. lib. 1. pub. iud.]

I Ege Iulia repetundarum iudicium, quod cum aliquando potestatem haberet, pecuniam ob iudicandum, vel non iudicandum, si decernendumve acciperit: Penultimus Saturninus l. vel quo, eod. tit.] vel quo magis minus quid ex officio suo faceret.

i *¶* Vel non iudicandum] Sic etiam in Digestis habetur: sed a Pandectis Florentinis absum ista vox. Est autem Palca ista seri in omnibus vetustis exemplaribus Gratiani, & a cap. sunt quidam. usq. ad finem questionis nulla est alio capto.

C. CXXX. *¶* De eodem.

Idem eod. tit. l. 6.

E Adem lege tenetur, qui ob denuntiandum, vel non denuntiandum testimonium pecuniam accipit. *¶* Et post pauca *¶* Lege Iulia repetundarum cavetur, ut quis ob militem legendum mittendumve, as accipere neve quis ob sententiam in senatu, consiliove publico dicendam pecuniam accipiat, vel ob accusandum, vel non accusandum. *¶* Macer. lib. 1. pub. iudic. l. 7. Lege Iulia de repetendis precipit ne quis ob iudicandum, mittendumve, mittendum, iudicandumve, ut iudicandumve ob non dandum, non mittendum, non iudicandum, neve ob litem affirmandam, iudicandamve aliquid accipere, nem piumitur: & plerumque vel exilio puniuntur, vel etiam durius, prout admiserint. Venuleius eod. tit. l. 6. Hac lege damnatus testimonium publice dicere, aut iudicandum esse postulare prohibetur.

*¶* Accipere] In Pandectis sequitur verusculus, Hanc lege damnatus, qui exponitur in fine huius capituli.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.

Idem eod. tit. l. 6.